

Erillisliite
Maakuntahallitus 18.03.2024, § 51
Tarkastuslautakunta 24.04.2024, § xx
Maakuntavaltuusto 10.06.2024, § xx

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2023

C: 23

Maakuntavaltuusto 10.06.2024 § xx
Tarkastuslautakunta 24.04.2024 § xx
Maakuntahallitus 18.03.2024 § 51

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
Puh. 040 722 0900
kirjaamo@kainuunliitto.fi
Kuva: Kainuun kuvapankki

C:23
ISBN 978-952-7447-06-2 (painettu)
ISBN 978-952-7447-07-9 (verkkojulkaisu)
ISSN-L 2323-7546
ISSN 2323-7546 (painettu)
ISSN 2323-7554 (verkkojulkaisu)
Kajaani 2024

Sisällysluettelo

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
1.1 Maakuntajohtajan katsaus	5
1.2 Kainuun liiton päätöksenteko/luottamushenkilöhallinto	7
1.3 Kainuun liiton organisaatio	10
1.4 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue	10
1.5 Alueidenkäytön vastuualue	13
1.5.1 Suunnittelu	13
1.5.2 Toimeenpano	14
1.6 Hallintopalvelujen vastuualue	15
1.7 Mainetyö, aluemarkkinointi ja viestintä	16
1.8 Edunajaminen ja yhteistyö	18
1.9 Kansainvälinen toiminta	19
1.10 Projektit	21
1.11 Henkilöstö	23
1.12 Arvio tulevasta kehityksestä	24
2. RISKIENHALLINNAN JA SISÄISEN VALVONNAN TOTEUTUMINEN	25
2.1 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	25
2.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	26
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS SEKÄ TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	27
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	27
3.2 Toiminnan rahoitus	28
3.3 Tase ja sen tunnusluvut	29
4. KOKONAISTULOT JA -MENOT	29
4.1 Kokonaistalouden tarkastelu	29
5. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	30
6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	30
6.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	30
6.2 Talousarvion toteutuminen vastuualueittain	31
6.3 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue	33
6.4 Alueidenkäytön vastuualue	35
6.5 Hallintopalvelujen vastuualue	36
6.6 Mainetyö, aluemarkkinointi ja viestintä	38
6.7 Edunajaminen ja yhteistyö	40
6.8 Kansainvälinen toiminta	42
6.9 Projektit	44
6.10 Henkilöstö	46
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	48
7.1 Kainuun liiton tuloslaskelma	48
7.2 Kainuun liiton rahoituslaskelma	49
7.3 Kainuun liiton tase	50
7.4 Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2023	50

8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	51
8.1 Tilinpäätöksen liitetietoja koskevat säännökset ja ohjeet	51
8.2 Liitetietojen ryhmittely	51
8.3 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	51
8.3.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	51
8.3.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	52
8.3.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	52
8.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	52
8.5 Tasetta koskevat liitetiedot	54
8.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	54
8.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	55
8.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	57
8.7 Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen	58
8.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	58
LUETTELOT JA SELVITYKSET	59
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	61
LIITE 1. HALLINTO JA HENKILÖSTÖ	62
LIITE 2. JULKAISULUETTELO	70

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Maakuntajohtajan katsaus

Vuosi 2023 oli Kainuun liitossa muutosten vuosi. Toimintaympäristön muutoksen lisäksi vuoden aikana valittiin uusi maakuntajohtaja ja pitkäaikainen maakuntajohtaja Pentti Malinen eläköityi toimintavuoden päätteeksi. Uutena maakuntajohtajana – ilman omaa vaikutustani vuoteen 2023 – tämä katsaus on ennen muuta havaintoja viime vuoden toiminnan kannalta ulkopuoleisen perspektiivistä.

Uuden geopolitiikan aika näkyy liiton käytännöissä

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vaikutukset Kainuulle rajamaakuntana olivat toimintavuoden aikana edelleen suuria. Vuoden kuluessa Itä-Suomen merkitys korostui yhteiskunnallisessa keskustelussa ja esimerkiksi lähestyvien presidentinvaalien myötä. Itärajan seutujen kehittämisen on katsottu olevan turvallisuuskysymys. Suomi liittyi Natoon 04.04.2023 ja jäsenyyden myötä keskustelu saavutettavuuden ja huoltovarmuuden turvaamisesta sekä omavaraisuuden lisäämisestä eri sektoreilla ovat nousseet myös kansainväliseen keskusteluun.

Uuden geopolitiikan vaikutukset vietiin lopullisesti Kainuun liiton käytäntöihin toimintavuoden aikana. Venäjä-yhteistyö ja EU:n ulkorajaohjelmat oli ajettu alas jo edellisenä vuonna. Liiton uusi kansainvälinen konteksti sai hahmonsaa vuoden 2023 aikana, kun Kainuu ja Pohjois-Karjala siirtyivät osaksi EU:n sisärajaohjelma Auroraa. Kainuun kansainväliset kumppanit ovat nyt muut Pohjoismaat sekä Euroopan unioni.

Uusi hallituskausi tuo edunajamiseen tiukan talouden raamit

Toimintavuoden aikana käytiin eduskuntavaalit ja Petteri Orpon hallitus aloitti työnsä 20.06.2023. Kainuusta eduskuntaan valittiin kolme kansanedustajaa: Tuomas Kettunen, Merja Kyllönen ja Mikko Polvinen. Polvinen on ainoa hallituspuolueen edustaja Kainuusta.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelma loi uudet Kainuun edunajamisen puitteet. Hallituksen tavoite julkisen velan ja bruttokansantuotteen suhteen taittamisesta tarkoittaa käytännössä tiukkoja talousraameja. Tällä hallituskaudella ei ole kansallista aluekehittämisen rahaa (ns. AKKE-raha) käytössä maakuntien elinvoiman rakentamiseen ja ylläpitoon.

Hallitusohjelmaan kirjattiin kuitenkin Pohjoisen ohjelman käynnistäminen sekä Itäisen Suomen kehittämissuunnan jatkaminen uudessa geopoliittisessa tilanteessa. Hallitus myös lupasi ohjelmassaan edistää koko Suomen mahdollisuuksia, maaseudun elinvoimaisuutta ja huoltovarmuutta sekä torjua alueiden eriarvoistumista.

Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyö lujittuu

Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyö jatkui tiiviinä ja sitä lujitettiin entisestään. Vuoden aikana perustettiin Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta vahvistamaan ylimaakunnallista edunvalvontaa ennen muuta EU-asioissa. Itä-Suomen neuvottelukunta jatkaa Itä-Suomen maakuntien yhteisten asioiden käsittelyn yhteistyöelimenä, johon kuuluvat Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntien johtavat luottamushenkilöt ja maakuntajohtajat. Vuonna 2023 Etelä-Savo toimi Itä-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajamaakuntana.

Pohjois-Suomen neuvottelukuntaan kuuluvat Kainuun lisäksi Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat. Kainuu toimi vuoden 2023 puheenjohtajamaakuntana pohjoisten maakuntien yhteistyössä.

Kainuun liiton tehtäviä hoidetaan huolellisesti

Kainuun liiton hallinto ja talous on järjestetty hyvin ja niitä johdetaan huolellisesti. Talouden ylijäämä on osoitus systemaattisesta talousjohtamisesta, mikä on kaiken muun toiminnan perusta.

Toimintavuoden aikana liiton lakisäätöissä tehtävissä, aluekehityksessä ja aluesuunnittelussa, oli työntäyteinen vuosi. Aluekehityksen osalta vuoden aikana pystyttiin vihdoinkin tekemään päätöksiä EU-rahoituskauden hankkeista. Maksatuspäätösten tekeminen ei edelleenkään toiminut työ- ja elinkeinoministeriön EU:n rahasto-ohjelmien uuden hanketietokannan ongelmista ja viivästymisistä johtuen.

Aluesuunnittelun vuosi kiertyi vahvasti tuulivoimamaakuntakaavan päivityksen ja pohjoisten maakuntien yhteisen liikennestrategian valmistelun ympärille. Toimintavuoden huipentumana maakuntavaltuusto hyväksyi uuden tuulivoimamaakuntakaavan joulukuun kokouksessaan.

Kainuu on muuttovoittomaakunta

Koko Kainuun kannalta vuodesta 2023 voi tehdä useita myönteisiä havaintoja. Kainuu oli väestötappiosta huolimatta jälleen muuttovoittomaakunta. Erityisesti Kajaani on onnistunut kasvattamaan maahanmuuttoa, kuntien välisessä muutossa Puolanka ja Ristijärvi ovat saaneet muuttovoittoa. Kainuun pitkään jatkuneen hyvän työllisyyskehityksen myötä suurin osa tulomuuttajista on työikäisiä.

Riikka Pirkkalainen
maakuntajohtaja

1.2 Kainuun liiton päätöksenteko/luottamushenkilöhallinto

Kainuun liiton toimielinten kokoonpanot on esitetty alla olevissa teksteissä 01.01.2023 tilanteen mukaisesti.

Maakuntavaltuustolla on Kainuun liiton ylin päätöksentekovoimaa. Maakuntavaltuusto päättää mm. Kainuun liiton taloussuunnitelmasta ja talousarviosta, hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Sen jäsenmäärä on 35. Kuntien valtuustot valitsevat maakuntavaltuuston jäsenet Kainuun liiton perussopimuksen mukaisesti niiden asukasluvun perusteella. Valtuutetuista 15 on Kajaanista, 4 Sotkamosta, 4 Suomussalmelta, 4 Kuhmosta, 2 Paltamosta, 2 Hyrynsalmelta, 2 Puolangalta ja 2 Ristijärveltä.

Maakuntavaltuuston poliittinen jakauma vastaa vuoden 2021 kuntavaalien tulosta Kainuussa. Keskusta on suurin puolue 13 valtuustopaikalla. Perussuomalaisilla on 6 paikkaa ja vasemmistoliitolla 6 paikkaa.

Kaikkien puolueiden valtuustopaikkaluvut:

Puolue	Jäsenmäärä
Keskusta	13
Perussuomalaiset	6
Vasemmistoliitto	6
Kokoomus	5
Sosiaalidemokraatit	2
Vihreät	2
Kristillisdemokraatit	1
Yhteensä	35

Maakuntavaltuuston puheenjohtajisto 2021-2025:

- Puheenjohtaja Mikko Polvinen, PS, Kuhmo
- I varapuheenjohtaja Juha Kortelainen, VAS, Hyrynsalmi
- II varapuheenjohtaja Juhani Seppänen, KOK, Suomussalmi

Maakuntavaltuusto kokoontui vuonna 2023 yhteensä 4 kertaa. Koronatilanteen jälkeen maakuntavaltuuston kokouksia on pidetty hybridikokouksina. Huhtikuun 2023 maakuntavaltuuston kokous pidettiin Kajaanissa, kesäkuun kokous pidettiin Suomussalmella, syyskuun kokous Sotkamossa ja joulukuun kokous Paltamossa. Suomussalmen kokouksen jälkeen halukkaat siirtyivät tutustumaan Ruukinkankaan uuteen kouluun.

Maakuntahallitus vastaa Kainuun liiton hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä ohjaa ja valvoo Kainuun liiton viraston toimintaa. Maakuntahallituksessa on 12 jäsentä. Jäsenyydet määräytyvät Kainuun poliittisten valtasuhteiden sekä kunnallisen edustavuuden mukaan.

Maakuntahallituksen puheenjohtajisto 2021-2025:

- Puheenjohtaja Sakari Seppänen, KESK, Sotkamo
- I varapuheenjohtaja Eila Aavakare, PS, Kajaani
- II varapuheenjohtaja Markku Oikarinen, SDP, Kajaani

Maakuntahallitus kokoontui vuonna 2023 yhteensä 14 kertaa.

Maakuntahallituksen asettamat toimikunnat ja työryhmät sekä muut maakunnalliset työryhmät työskentelivät saamansa toimeksiannon mukaisesti. Näitä ovat mm. Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnat. Kainuun liiton vetovastuulla oli vuonna 2023 Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokousten puheenjohtajuus (3 kokousta vuonna 2023).

Tarkastuslautakunta arvioi kuinka hyvin valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat ja varmistaa, että Kainuun liiton toiminta on järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain arviointikertomuksensa maakuntavaltuustolle. Lisäksi se valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu myös valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunnassa on 7 jäsentä.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimii Silja Keränen, VIHR, Kajaani ja varapuheenjohtajana Tuula Korvajärvi, KESK, Paltamo.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2023 yhteensä 8 kertaa.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) on maakuntahallituksen asettama toimielin. Maakunnan yhteistyöryhmässä on edustettuina:

- 1) Kainuun liitto
- 2) ohjelmaa rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot,
- 3) alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot, kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt sekä muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat ympäristöjärjestöt tai sukupuolten tasa-arvoa edistävät järjestöt.

Maakuntahallitus on nimennyt MYR:n puheenjohtajan, joka on kuntalaissa tarkoitettu luottamushenkilö sekä muiden osapuolten ehdotuksesta kolme varapuheenjohtajaa, jotka ovat MYR:n jäseniä.

MYR:n puheenjohtajana toimii Sakari Seppänen, KESK, Sotkamosta, I varapuheenjohtajana Jaana Korhonen Kainuun ELY-keskuksesta, II varapuheenjohtajana Teuvo Hatva, KESK, Kajaanista (20.03.2023 alkaen) ja III varapuheenjohtajana Anu Tervonen Kainuun Yrittäjät ry:stä.

Maakunnan yhteistyöryhmä MYR:n kokoonpanoon kuuluu varsinaisten jäsenten lisäksi kahdeksan asiantuntijajäsentä Suomen Metsäkeskuksesta, Kainuun alueyksikkö Akavasta, STTK:sta, ProAgraria Kainuusta, Pohjois-Suomen aluehallintovirastosta, Kajaanin yliopistokeskuksesta ja Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:stä sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta.

Maakunnan yhteistyöryhmä MYR kokoontui vuonna 2023 yhteensä 7 kertaa.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö (MYR-sihteeristö) on valmistellut asiat MYR:n käsiteltäväksi. Varsinaisen sihteeristön kokoonpano muodostuu rahoittajien edustajista (ELY-keskus 7 henkilöä ja Kainuun liitto 2 henkilöä), puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja ja sihteerinä EU-koordinaattori. Lisäksi kokouksiin osallistuu asiantuntijoita 14 henkilöä, jotka toimivat mm. hankevalmistelussa sekä seuranta-/tarkastustehtävissä. Tällä laajemmalla kokoonpanolla varmistetaan tiedonkulku rahoittajien välillä, vahvistetaan hankkeiden ennakkoivaa valmistelua ja eri rahoitusinstrumenttien koordinaatiota.

MYR-sihteeristö kokoontui vuonna 2023 yhteensä 10 kertaa.

Kainuun hyvinvointialueen nuorisovaltuusto (AINu)

Syksyllä 2022 maakunnallisen nuorisovaltuuston koordinointi on lakisääteisenä toimintona siirtynyt Kainuun hyvinvointialueelle. Erillisellä sopimuksella on sovittu, että jatkossa Kainuun hyvinvointialueen nuorisovaltuusto (AINu) on myös Kainuun liiton vapaaehtoinen toimielin. Kainuun liitto tulee siis ottamaan alueen nuoret ja nuorten näkemykset mukaan alueen kehittämiseen edelleen AINu:n kautta. Tavoitteena on jatkossa osallistaa alueen nuoria laajemminkin aluekehitystyöhön sen eri teemoissa. AINu:n kokoonpanossa on ollut mukana alueen kaikkien kuntien nuorisovaltuustojen, Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Kainuun ammattioppilaitoksen opiskelija/oppilaskuntien edustajat sekä avoimen haun paikkojen kautta tulleita nuoria. Vuonna 2023 Kainuun hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on kokoontunut kuusi kertaa. Kokouspöytäkirjat ovat luettavissa Kainuun hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Kainuun liiton ja AINu:n yhteistyö:

Kainuun liitosta on ollut edustus AINu:n kokouksissa mahdollisuuksien mukaan. Elokuun kokouksessa edustajia oli mukana kolme. Tuolloin kokeiltiin uudenlaista Kainuun liiton toiminnan esittelyä nuorille räätälöitynä ja keskusteltiin siitä, miten Kainuun liiton ja AINu:n yhteistyötä ja etenkin viestintää voitaisiin kehittää. AINu järjesti lauantaina 16.12.2023 Kainuun opistolla yhteisen ryhmäytymistilaisuuden, jonka järjestelyissä ja kustannuksissa Kainuun liitto oli mukana.

AINu:n edustaja on osallistunut Kainuun liiton valtuuston kokouksiin. AINu:n puheenjohtaja on myös esitellyt toimintaa Kainuun liiton tarkastuslautakunnalle 26.10.2023.

AINu:lla on ollut edustuksia erilaisissa maakunnallisissa ryhmissä seuraavasti:

- Ilmasto- ja ympäristöasiain neuvottelukunta
- Kainuun koulutusasiain neuvottelukunta, nimeämisiä on päivitetty viimeksi 09.05.2023.
- Kainuun liiton mainetiimi, jäsen on nimetty 30.10.2023.
- Alueellinen opiskeluhuollon työryhmä, edustaja on nimetty 16.12.2023.

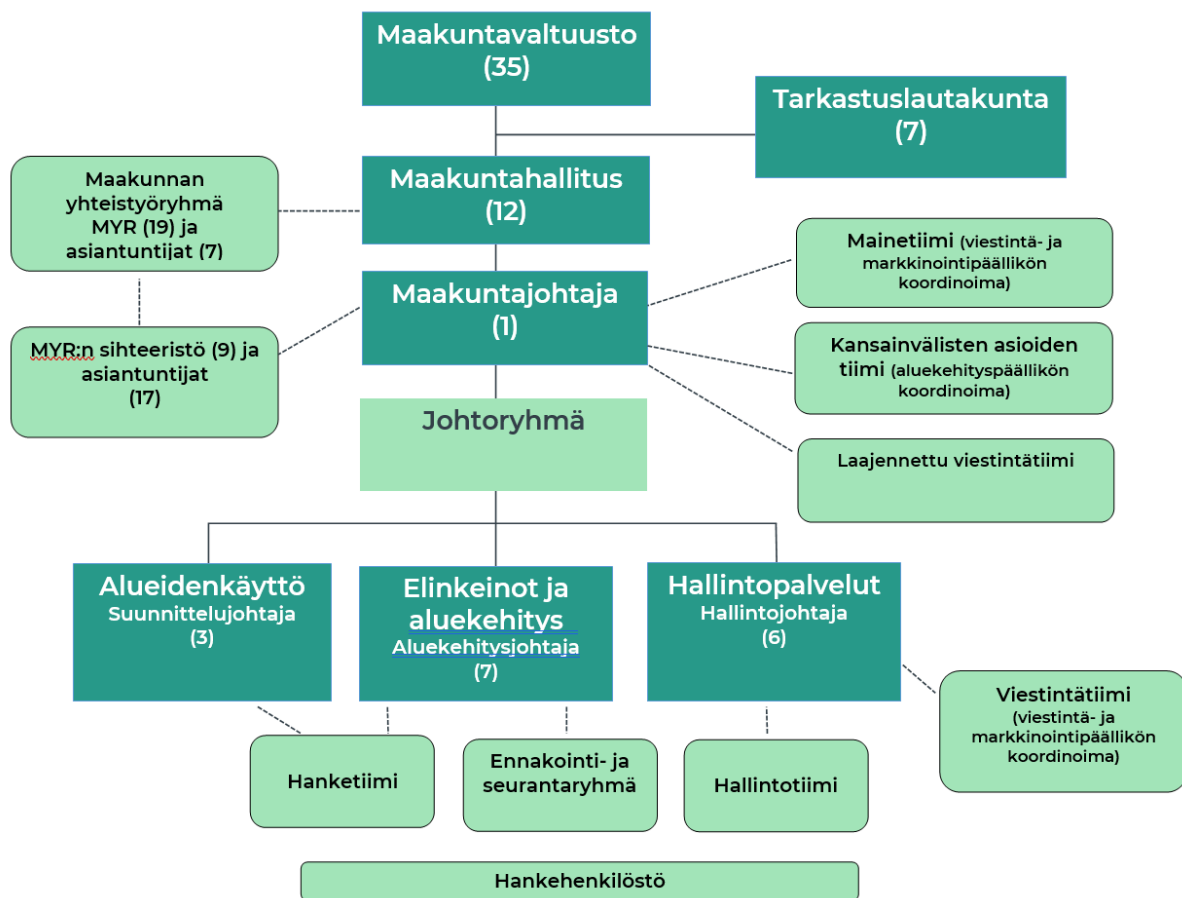
Kainuun liiton toimintaan liittyen AINu:lla on ollut edustus myös Barentsin alueellisessa nuorisoneuvostossa (BRYC). Uuden jäsenen ja varajäsenen nimeäminen tulee ajankohtaiseksi alkuvuonna 2024.

AINu:n viralliset aloitteet ja kannanotot:

- Aloite nuorten fyysisen terveyden ylläpitämisestä on jätetty sekä hyvinvointialueelle että maakuntavaltuustolle.
- Kyselyä lukiolaisille mielenterveyden tukemiseen liittyen on valmisteltu kannanoton/aloitteen tekemistä varten.

Tärkein anti vuoden 2023 yhteistoiminnasta AINu:n kanssa on ollut se, että työssä nuorten aidon osallisuuden lisäämiseksi on paljon kehitettävää. Esimerkiksi nuorten nimeäminen erilaisiin työryhmiin ei toimi, mikäli ei kiinnitetä huomiota siihen, että heille selitetään, miten niiden toimintaan käytännössä voi osallistua ja miten niiden kautta voi vaikuttaa. Myös ryhmien käytännön toiminnassa on kehitettävää. Useamman tunnin kokoukset, joissa käsiteltävät asiat eivät sisällä kosketuspintaa nuorten elämään, vievät vain aikaa, eivätkä todellisuudessa lisää nuorten osallisuutta. Asiat on myös eri prosessien osalta esitettävä nuorille oikea-aikaisesti siten, että aito vaikuttaminen on mahdollista, ja ymmärrettävällä tavalla. Sama koskee tietysti mitä tahansa osallistavaa yhteistyötä.

1.3 Kainuun liiton organisaatio

Kuva 1. Kainuun liiton organisaatio

1.4 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen perustehtäviä ovat maakuntasuunnitelman ja -ohjelman laatiminen, niiden toteuttamisen koordinointi sekä maakunnan kehityksen seuranta ja ennakointi. Vastuualueella laaditaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma (TOPSU), jonka maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ja maakuntahallitus hyväksyvät, sekä koordinoidaan maakunnan ja valtioneuvoston vuosittainen aluekehityskeskusteluprosessi. Toimintaympäristön muutosten ennakointi ja seuranta eli ajantasaisen tilannekuvan ylläpitäminen on aluekehittämisen ja tiedolla johtamisen perusta ja sen myötä elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeinen tehtävä. Aluekehityslakiin perustuvat myös kansallisen ja EU:n alue- ja koheesiopolitiikan suunnittelu, toteuttamisen koordinointi sekä EAKR-, JTF- kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävän viranomaisen tehtävät Kainuussa. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue vastaa myös toimialaansa kuuluvista kansainvälisistä tehtävistä.

Maakuntaohjelman tavoitteiden mukaista alueen ja elinkeinon kehittämistä tehdään

- 1) koordinoimalla aluekehittämisyhteistyötä elinkeinollisten ja teemallisten yhteistyöryhmien kautta ja osallistumalla muiden koordinoimaan yhteistyöhön
- 2) rahoittamalla vaikuttavia, EU-osarahoitteisia ja kansallisesti rahoitettuja hankkeita,
- 3) toteuttamalla hankkeita itse tai osallistumalla toteuttajakumppanina niihin sekä
- 4) toteuttamalla Kainuun omia ja yhdessä muiden alueiden kanssa tehtäviä edunajamistoimenpiteitä sekä elinkeinoja ja aluetta kehittävää yhteistyötä.

Kuntien elinkeinotoiminnan ja kolmannen sektorin kesken on toteutettu tiivistä yhteistyötä Kainuun liiton koordinoimien yhteistyöfoorumien, Kainuun liiton omantuotannon hankkeiden sekä Kainuun liiton kansallisista ja EU-varoista rahoittamien hankkeiden kautta. Kainuun liitto on myös osallistunut kansainvälisiin hankkeisiin. Keskeisiä vuorovaikutusfoorumeita ovat olleet Kainuun liiton koordinoimat kärkitoimialojen (kaivannaisala, matkailu, teknologiateollisuus, metsäklusteri), osaamisen ja ennakkoinnin sekä ilmasto- ja ympäristöalan vuorovaikutusfoorumit sekä Kainuun yrittäjien koordinoima Business-Kainuu -verkosto.

Kainuun kulttuuriohjelmaan toimenpiteitä jalkautettiin Kulttuuri-Kainuu hankkeen voimin. Hanke vahvisti maakunnan kulttuuritoimijoiden yhteistyötä, toteutti pilottirahoitushaun kulttuurin pilottihankkeille, sekä toteutti uusia tapahtumia kuten Kainuun kulttuurigaalan. Vuonna 2023 käynnistettiin myös kaksi kansainvälistä kulttuurihanketta.

Matkailutoimialalle käynnistettiin Kainuun matkailustrategian laadinta, joka jatkuu kevääseen 2024 saakka.

Kainuun liitto omistaa KaiCell Fibers Oy:ta yhdessä useiden muiden yksityisten osakkaiden kanssa. Yhtiön tavoitteena on saada Paltmoon kemiallista valkaistua sellua jalostava tehdas. KaiCell -investointi on suurin Kainuuseen suunnitteilla oleva hanke ja sen työllisyys ja aluetalousvaikutukset ovat erityisen merkittävät. Yhtiö on saanut myönteisen päätöksen ympäristöluvaksi heinäkuussa 2020 ja alueen asemakaava on saanut lainvoiman 2021. Vuonna 2022 Vaasan hallinto-oikeus antoi päätöksen KaiCell Fibers Oy:n ympäristöluvasta. Päätöksestä haettiin valitusoikeutta Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Vuoden 2023 aikana hallinto-oikeudesta ei saatu päätöstä siitä, myönnetäänkö valituslupaa hakeneille valitusoikeutta.

Cinia Oy laati Kainuun liiton tilauksesta selvityksen tietoliikenneyhteyksien saatavuudesta seitsemän kunnan alueella Kainuussa. Selvityksessä käytiin läpi niin kiinteiden kuin mobiilienkin yhteyksien saatavuutta ja se toi kunnille pohdittavaksi valokuituverkon rakentamisen ja jo rakennetun verkon täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Vaikka rakentamistarpeita havaittiin, ei Traficomilta haettavaa valokuiturakentamiseen varattua EU:n elvytysrahaston (RRF) tukea Kainuun kunnat lähteneet hakemaan, lähinnä hankkeisiin vaaditun korkean kuntaosuuden vuoksi. Valokuiturakentaminen kuitenkin eteni Kuhmon ja Kajaanin haja-asutusalueilla maaseuturahaston tuen turvin, osuuskuntatoimijoiden vetämänä. Taajama-alueiden valokuiturakentamista on jatkanut paikallinen teleoperaattori Kaisanet Oy.

Rahoittajaviranomaisen toiminta

Kainuu saa rahoitusta (EU ja valtio yhteensä) tulevan ohjelmakauden Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta (AURA) EAKR 60,3 milj. euroa sekä ESR 36,9 milj. euroa ja JTF (oikeudenmukainen siirtymä) -rahoitusta 14,9 milj. euroa. Lisäksi Kainuun liiton hallinnoitavana on kansallista aluekehitysrahoitusta.

Kainuun liitolla oli EU:n alue- ja rakennepolitiikan -ohjelman (AURA) Pohjois-Suomen suuralueen koordinoituvastuu vuoden 2023 ajan. Kainuun liiton elinkeinot ja aluekehitysvastuualue toimi Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän koollekutsujana ja puheenjohtajana. Lisäksi Kainuun liitosta oli edustajat myös ohjelmatyön seurantakomiteassa (SKOM) sekä sen sihteeristössä, mitä kautta pohjoisen suuralueen tilannetieto ja viestit ohjelmatyöstä toimitettiin eteenpäin. Seurantakomitean kevään kokous järjestettiin huhtikuussa Kajaanissa. Vastuualue oli mukana myös Itä- ja Pohjois-Suomen koordinaatioryhmässä, jonka toiminta on vapaaehtoista, mutta jonka on katsottu olevan tarpeellinen ohjelmatyön ja erityisesti siinä tehtävään ylimaakunnalliseen tiedonvaihtoon ja yhteistyöhön liittyen.

Kainuuseen kohdennetusta EAKR- ja JTF-rahoituksen (EU + valtio) jaosta tehtiin alueellinen rahoituspäätös (myöntämisvaltuudet) vuosille 2023-2024 Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen välillä lokakuussa 2023. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle kohdennettiin JTF-rahoitusta yhteensä 1,472 milj. euroa ja EAKR-rahoitusta 4,836 milj. euroa. Kainuun liitolle EAKR-rahoitusta tuli 4,867 milj. euroa ja JTF-rahoitusta 1,965 milj. euroa.

Kaikkien Kainuun liiton rahoittamien hankkeiden tulee olla Kainuun maakuntaohjelman mukaisia. Suuri osa hankkeista toteuttaa myös Kainuun älykkään erikoistumisen strategiaa 2021-2027, joka on osa maakuntaohjelmaa. Vuoden 2023 alussa päivitettiin maakuntaohjelman toimeenpanoa (erityisesti edunajamista ja aluekehittämisen rahoitusta) Kainuun tilannekuvassa tunnistettuihin akuutteihin aluekehittämisen haasteisiin suuntaava maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma TOPSU 2022-2023.

Vuonna 2023 Kainuun liitto toteutti Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelmasta (AURA-ohjelma) kaksi hakukierrosta. Järjestyksessään toiselta EAKR-hankehaku-kierrokselta (25.01.-20.03.2023) rahoitettiin 9 hanketta, joille myönnettiin tukea yhteensä 2 461 610,00 €. Kainuun liiton ensimmäiseltä JTF-hakukierrokselta (02.05.-01.08.2023) rahoitettiin samoin 9 hanketta, joille myönnettiin tukea yhteensä 4 846 459,00 €. Lisäksi vuonna 2023 avattiin Itäisen Suomen elinvoiman vahvistamisen EAKR-haku ja 3. EAKR-haku, jotka sulkeutuvat ja joita koskevat rahoituspäätökset tehdään vuoden 2024 puolella. Lisäksi kansallista AKKE rahoitusta (alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha) oli jatkuvassa haussa haettavissa koko vuoden. Vuoden 2023 kesällä Kainuun liitto avasi jatkuvana hakuna haettavaksi 447 000 euron suuruisen alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahan Kainuun alueellisen TKI-toiminnan sekä tutkimus- ja yritys yhteistyön kehittämiseen.

Ohjelmakauden 2014-2020 EAKR-rahoitusta oli myös haettavissa jäljellä olevan myöntövaltuuden puitteissa. Rahoitettujen hankkeiden joukossa oli Sotkamon kunnan toteuttama Vuokatin Itä-rinteen investointihanke, jonka kokonaisbudjetti oli 3 609 051 euroa ja hankkeen saama EAKR- sekä valtion tuki 2 526 336 euroa (70 % tuki).

Kainuun liitto toimi välittävänä viranomaisena Itäisen Suomen elinvoimaa tukevassa erillismääräraha haussa alkuvuodesta 2023. Myönteisen päätöksen sai kolme ylimaakunnallista hankekokonaisuutta, joihin myönnettiin 480 000 euroa työ- ja elinkeinoministeriön rahoitusta. Hankkeiden valintaan osallistuivat ministeriön virkamiehiä ja Kainuun liiton edustaja. Kainuun maakuntahallitus päätti rahoituksesta 02.05.2023 pidetyssä kokouksessa. Hankkeet ovat parhaillaan käynnissä.

Aluekehittämisen keskustelut (ALKE) -prosessi

Vuoden 2023 helmikuussa toteutettiin valtioneuvoston aluekehittämisen keskustelut (ALKE) kaikille maakunnille yhteisenä teemallisena keskustelutilaisuutena. Keskusteluja varten tehtiin Kainuun ajantasainen tilannekuva. Maakuntien yhteisillä keskusteluilla valmistauduttiin tulevan hallituksen aluekehityspäätökseen. Keskustelujen teemoja olivat Vihreä- ja digisiirtymä (sis. TKI), Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus (sis. TKI), Huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus (sis. TKI). Puheenvuoroissaan maakunnat esittivät näihin liittyviä maakunnallisia näkökulmia. Kainuun liiton puheenvuoro käsitteli Itä ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen sopimalla tavalla digitaalista siirtymää.

Ennakointi ja seuranta

Kainuun ennakointi- ja seurantatyö on jatkunut aktiivisena ja toiminta on monipuolistunut. Kainuun ennakointi- ja seurantaryhmä on edelleen toiminut aktiivisesti ja verkostomainen yhteistyö yli maakuntarajojen on jatkunut. Vuonna 2023 ennakointityössä korostui tiivis yhteistyö Kainuun ELY-keskuksen Tulevaisuuden taidot –

Kainuu ennakoi -hankkeen kanssa. Hankkeen kanssa työstettiin ja terävöitettiin ennakkoinnin mallia, suunniteltiin ennakkoinnin viisivuotissykliä, tuotettiin monipuolista ennakointi- ja seurantatietoa ja osallistuttiin aktiivisesti muuhun ennakointitoimintaan, kuten toimialojen tulevaisuustyöpajat, ennakointikoulutukset ja skenaarioprosessi. Ennakoiva Kainuu -foorumi käynnistyi vuonna 2023 ja foorumitoimintaa jatketaan vuosittain Kainuun liiton vetovastuulla. Osaamistarpeisiin ja osaajapulaan liittyvä ennakointi vahvistui. Kainuun osaamis-, työvoima- ja eläköitymiskartoitus valmistui. Kainuun osaavan työvoiman saatavuuden turvaamisen koordinaatioryhmä käynnisti toimintansa yhteisen tilannekuvan ja yhteistyösopimuksen kautta.

Vuoden aikana valmistui mm. TOPSU:n seurantaraportti, suhdannekatsaus, väestökatsaus ja ALKE tilanne- ja kehityskuva. Tilannekuva- ja tilastokatsauksia on tuotettu eri tietotarpeisiin. Tilastoja ja tilannekuvaa ylläpidetään jatkuvasti Kainuun liiton tilastosivuilla ja Kuiskintaa verkkosivulle on lisätty tietoa ennakkoinnista.

1.5 Alueidenkäytön vastuualue

1.5.1 Suunnittelu

Maakuntakaavoitus

Maakuntakaavoitus on Kainuun liiton toinen lakisääteinen päätehtävä alueiden kehittämisen rinnalla. Maakuntakaavan laatiminen, sen ajan tasalla pitäminen sekä kehittäminen ja seuranta perustuvat maankäyttö- ja rakennuslakiin. Maakuntasuunnitelman ohella muuta alueidenkäytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava osoittaa maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita.

Vuonna 2019 käynnistyneen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen maakuntakaavaluonnosta koskevien lausuntojen ja mielipiteiden vastineet hyväksyttiin maakuntahallituksessa 23.01.2023. Saadun palautteen ja maakuntahallituksen linjausten mukaisesti valmisteltiin maakuntakaavaehdotus I, joka oli lausuntokierroksella 24.05.-26.06.2023. Maakuntakaavan valmistelun toinen maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukainen viranomaisneuvottelu oli 13.09.2023. Maakuntahallitus käsitteli ja päätti antaa saatuihin lausuntoihin vastineet 18.09.2023. Saadun palautteen ja maakuntahallituksen linjausten mukaisesti valmisteltiin maakuntakaavaehdotus II, joka oli julkisesti nähtävillä 20.09.-23.10.2023 välisen ajan. Maakuntahallitus käsitteli ja päätti antaa saatuihin mielipiteisiin vastineet 20.11.2023.

Tuulivoimamaakuntakaavaa varten valmistui viisi selvitystä tai aineistokokonaisuutta koskien ekologisia yhteyksiä, maisemaa, maakotkaa ja Natura 2000 verkoston alueita. Lisäksi täydennettiin ja viimeisteltiin aiemmin koottu Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamista koskeva susi- ja metsäpeuraportti.

Tuulivoimamaakuntakaavan valmistelussa pyrittiin kiinnittämään erityistä huomioita osallistamisprosessiin. Virallisten kuulemisaikojen lisäksi järjestettiin mm. kaavan esittely- ja keskustelutilaisuuksia etäyhteydellä ja lähitilaisuuksina. Maakuntakaavan tarkistamiseen liittyviä neuvotteluja pidettiin eri yhteistyötahojen kanssa. Maakuntahallitus toimi aktiivisesti maakuntakaavan valmistelun ohjausryhmänä. Maakuntavaltuusto käsitteli ja evästi maakuntakaavan valmistelua kolme kertaa toimintavuonna 2023, jonka lisäksi se hyväksyi Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan kokouksessaan 12.12.2023.

Kansainvälinen, valtakunnallinen, suuraluekohtainen ja maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnittelu

Alueidenkäytön vastuualue koordinoi neljän pohjoisen maakunnan alueen yhteisen Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian valmistelua vuonna 2023. Valmistelu eteni suunnitelmien mukaisesti laajassa sidosryhmäyhteistyössä tilannekuvatyön, osallistamisprosessin ja vaikutusten arvioinnin avulla. Tavoiteaikataulun mukaan uusi Pohjoisen liikennestrategia valmistuu keväällä 2024. Se toimii pohjatietona Pohjois-Suomen yhteisestä tahtotilasta mm. valtakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön ja Pohjoisen ohjelman valmisteluun.

Alueidenkäytön vastuualue osallistui aktiivisesti valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun (mm. Liikenne 12 suunnitelma, Väyläverkon investointiohjelma). Työtä tehtiin antamalla lausuntoja sekä osallistumalla alueellisiin, maakuntien välisiin sekä kansallisiin tilaisuuksiin ja yhteisiin selvitystöihin Kainuun liitolle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman (2018) tarkistamiseen valmistauduttiin käynnistämällä Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman seurantaraportin laadinta loppuvuonna 2023. Raportti valmistuu vuonna 2024.

1.5.2 Toimeenpano

Maakuntakaavoituksen seuranta ja toteuttaminen sekä muut viranomaistehtävät

Alueidenkäytön vastuualue osallistui kuntakaavojen viranomaisneuvotteluihin ja antoi lausuntoja kaavahankkeista, osallistui kuntien ja ELY-keskuksen välisiin kehittämiskeskusteluihin sekä kuntien ja Kainuun liiton väliseen kuntakierrokseen. Viranomais- ja sidosryhmäyhteistyöhön kuuluvina tehtävinä jaettiin tietoa Kainuun liiton verkkosivuilla ja vastattiin erillisiin aineisto- ja tietopyyntöihin. Kuntien kaavoituksen ohjaamista ja muita viranomaistehtäviä sekä edunvalvonnan toteuttamista varten valmisteltiin lausuntoja tai kommenttia yhteensä 49 kpl. Tarvittavat lausunnot valmisteltiin annettujen aikataulujen puitteissa.

Alueidenkäytön vastuualue seurasi ja osallistui aluesuunnittelua ohjaavien lainsäädäntöuudistusten valmisteluun. Vuonna 2023 käynnistyi mm. alueidenkäyttölain uudistaminen. Osallistuttiin aluesuunnittelun, ympäristön ja uusiutuvan energian ylimaakunnallisiin maakunnan liittojen verkostoihin.

Paikkatietoa hyödynnettiin Kainuun liiton erilaisissa suunnitteluprosesseissa. Alueidenkäyttö vastasi Kainuun liiton paikkatieto-osaamisesta ja sen kehittämisestä sekä osallistui maakunnan liittojen väliseen paikkatietoyhteistyöhön. Alueidenkäyttö seurasi maakuntakaavoituksen tietomallia ohjaavan lainsäädännön etenemistä ja toteutuksen testaushanketta. Vastuualueelta nimetyt henkilöt osallistuivat RYHTI-hankkeen ohjausryhmätyöhön.

Suunnitelmiin ja ohjelmiin liittyvät vaikutustenarviointimenetelmät ovat keskeinen osa suunnitteluprosesseja. Alueidenkäyttö vastasi niihin liittyvästä osaamisesta ja sen kehittämisestä. Alueidenkäyttö vastasi Kainuun suunnitelmien ja ohjelmien vaikutustenarviointityöryhmän toiminnan ja kokousten valmistelusta yhteistyössä elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen kanssa.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman toimeenpano

Alueidenkäytön vastuualue pyrkii edistämään Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden paranemista sekä matka- ja kuljetusketjujen sujuvuutta sekä muita

maakuntavaltuuston ja -hallituksen asettamia maakunnan ja aluesuunnittelun tavoitteita. Päämäärien saavuttamiseksi yhteistyötä tehtiin niin alueellisella, valtakunnallisella kuin kansainväliselläkin tasolla vuonna 2023.

Liikennejärjestelmää koskevaan yhteistyöhön ja edunvalvontaan osallistuttiin erilaisissa neuvotteluissa sekä laatimalla lausuntoja ja kannanottoja. Kainuun maakunnallinen liikennejärjestelmätyöryhmä kokoontui vuonna 2023 kaksi kertaa. Kainuun liitto osallistui yhteistyötahona Kajaanin lentoliikennettä koskeviin yhteistyöneuvotteluihin. Itä-Suomen maakuntien ja kuntien kanssa tehtiin yhteistyötä Itä-Suomen rataverkon kehittämiseksi ja junaliikenteen välityskyvyn parantamiseksi sekä yhteistyötä ja edunvalvontaa viitos- ja kuutosväylien kehittämiseksi. Osallistuttiin Nopeat itäradat neuvottelukunnan toimintaan. Savon radan ja valtatie 5 kattava Viitoskäytävä-hanke eteni suunnitellusti. Pohjois-Suomen maakunnan liittojen kanssa tehtiin yhteistä edunvalvontatyötä. Tervantie / Vt 22 OuKa yhteistyön puitteissa järjestettiin vaikuttajatapaaminen Oulun vaalipiirin kansanedustajille. Valmisteltiin laajassa yhteistyössä kannanotto Valtatie 6 Helsinki-Joensuu-Kajaani jatkamisesta osana valtakunnallisesti merkittävää maanteiden runkoverkkoa Ouluun saakka liikenne- ja viestintäministeriölle sekä Väylävirastolle. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa käytiin säännöllistä vuoropuhelua liikennejärjestelmäsunnittelun ja tienpidon suunnittelussa. Liikennejärjestelmää koskevaa edunajamista ja yhteistyötä varten päivitettiin alueen kunnilta saatujen tietojen perusteella Kainuun liikenneinvestointitarpeiden luettelo. Osallistuttiin jäsenenä Barentsin alueellisen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän toimintaan (pl. Venäjä).

Osallistuttiin partnerina uuden kansainvälisen New North - Transport, Logistics and Security of Supply -hankkeen valmisteluun. Hankkeelle myönnettiin rahoitus Interreg Aurora -ohjelmasta kesällä ja se käynnistyi syksyllä 2023. Hanke päättyy 30.08.2026 ja sen pääpartnerina toimii Lapin liitto. Hanke pyrkii vastaamaan muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja Barentsin liikenne- ja logistiikkahankkeesta (BRTL) saatuun tietoon. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa alueen toimijoiden välistä yhteistyötä ja parantaa pohjoisen alueen liikenneyhteyksiä.

1.6 Hallintopalvelujen vastuualue

Hallintopalvelut keskittyivät myös vuonna 2023 vastuualueiden ja hallinnon tukipalvelujen järjestämiseen, joihin sisältyy luottamushenkilöhallinto ja viraston toimintaedellytykset. Hallintopalvelujen vastuualueen palvelut varmistivat viraston toiminnan sujuvuuden monenlaisten tehtävien osalta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Kainuun liitto ostaa Monetra Oulu Oy:ltä ja ICT-palvelut Atea Finland Oy:ltä. Talouden suunnittelu ja seuranta hoidetaan Kainuun liitossa. Vuoden 2023 aikana palvelujen kehittämistä on viety eteenpäin mm. ICT-palvelujen osalta Atean kanssa mm. syksyllä 2022 toteutetun ICT-roadmap kierroksen pohjalta. Tällöin järjestetyissä työpajoissa kerättiin yhteen Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteisiä mahdollisia hankeaihoita, joita mahdollisesti työestetään yhdessä eteenpäin. Kainuun liitto toimi vuonna 2023 Kainuun kuntien ja Kainuun liiton ICT-palvelujen ohjausryhmän puheenjohtajana. Kainuun liiton ja Kainuun kuntien yhteisen tietohallintopäällikön rekrytointipäätös tehtiin helmikuussa 2023 ja tietohallintopäällikkö aloitti toimessa 01.05.2023. Tietohallintopäällikön siirtyessä toisen työnantajan palvelukseen alkusyksyllä 2023, käynnistettiin jälleen tietohallintopäällikön rekrytointiprosessi ja uusi tietohallintopäällikkö aloitti 01.11.2023.

Keväällä 2022 Kainuun liitossa käyttöön otettuun Dynasty 10 asianhallintajärjestelmään (asian- ja kokoushallinnan tehtävät) liittyen sähköinen allekirjoituspalvelu otettiin käyttöön kesäkuussa 2023. Lisäksi syyskuussa 2023 maakuntahallituksen kokouksen päätöksellä hankittiin CloudMeeting sähköinen kokous -palvelu. Sähköinen kokous CM otettiin käyttöön tarkastuslautakunnan kokoukseen marraskuussa 2023. Sähköisen kokouksen käyttöönottoa jatketaan heti vuoden 2024 alussa laajentaen ensin

maakuntahallituksen kokouksiin ja myöhemmin keväällä maakuntavaltuuston kokouksiin. Sähköisen kokouksen palvelun myötä luovutaan paperisten kokousmateriaalien postituksesta ja asiakirjat toimitetaan CM:n kautta luottamushenkilöille (paperiton kokoushallinta). Sähköisen arkistoinnin osalta odotetaan edelleen lainsäädännön valmistumista (arkistolaki) ja tarvittavia toimenpiteitä viedään eteenpäin myöhemmin.

Lisäksi vuoden 2023 aikana keskusteltiin talous- ja henkilöstöhallinnon raportoinnin kehittämisestä Monetra Oulu Oy:n kanssa ja toimenpiteitä viedään mahdollisuuksien mukaan eteenpäin vuoden 2024 aikana.

Kainuun valmiusfoorumi

Valmiusfoorumi on alueellisen varautumisen yhteistoimintamalli, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Kainuun valmiusfoorumin vetovastuu on Kainuun liitolla ja puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja. Yhteistoimintamalli kokoaa yhteen Kainuussa toimivat turvallisuusviranomaiset, kunnat, elinkeinoelämän ja vapaaehtoissektorin.

Valmiusfoorumin ensisijaisena tavoitteena on kyetä muodostamaan alueen yhteinen näkemys siitä, miten alueen varautumista kokonaisuutena pitää kehittää. Foorumin toiminta mahdollistaa myös yhteisten varautumissuunnittelun prosessien toteuttamisen tarvittaessa yli maakuntarajojen. Olennaista on, että kaikki maakunnan toimijat kykenevät suoriutumaan normaaliolojen häiriötilanteista ja mahdollisesta poikkeusolotilanteesta sekä turvaamaan kaikissa oloissa palvelutuotantonsa.

Valmiusfoorumi laatii toimintasuunnitelmansa, johon sisältyy esitykset seuraavista varautumisen harjoituksista, koulutuksista ja muista toimenpiteistä. Valmiusfoorumi toimii tarpeen mukaan operatiivisena poikkihallinnollisen tilannekuvan muodostajana esimerkiksi Venäjän hyökkäyssodan heijastusvaikutusten arvioinnin ja niihin varautumisen osalta.

Valmiusfoorumi on vuonna 2023 toiminut toimintasuunnitelmansa mukaisesti.

1.7 Mainetyö, aluemarkkinointi ja viestintä

Kainuun liiton markkinoinnin ja viestinnän peruskehittäminen jatkui myös toimintavuonna 2023. Vuonna 2022 aloitetut prosessit viestinnän kehittämiseksi etenivät, ja liitossa on tehty töitä erityisesti sisäisen tiedonkulun sujuvuuden eteen. Tästä ovat esimerkkeinä syksyllä käyttöön otetut koko liiton yhteinen vuosikalenteri sekä vastualueiden henkilöstölle vetämät, ajankohtaisiin teemoihin liittyvät keskustelut. Tämän lisäksi liitossa on otettu käyttöön organisaation sisäinen blogialusta, jonka käyttötarkoitus on antaa mahdollisuus henkilökunnalle kertoa itsestään sekä tutustua kollegoihinsa. Viestinnän puolelta pidettiin tammikuussa koko henkilöstölle yhteinen sosiaalisen median koulutus. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien viestintäyhteistyötä tiivistettiin toimintavuonna entisestään. Tässä yhteydessä luotiin myös alueen yhteinen brändikäsikirja sekä lanseerattiin suurinomasuomea.fi -sivusto, joka tukee Itä- ja Pohjois-Suomen alueen identiteetin rakentamista sekä tunnettuuden kasvattamista. Myös mediatapaamiset herätettiin alkuvuonna 2023 henkiin vuosien hiljaiselon jälkeen. Toimintavuonna otettiin myös ensi askeleet vakituisemman videotuotannon suhteen positiivisin tuloksin. Uutiskirjeiden yhteydessä julkaistuilla videoilla on ollut huomattava vaikutus viranomaistyöstä viestimisen inhimillistämisessä. Alkuvuonna uudistettiin myös Kainuu.fi-sivuston rakennetta vierailijaystävällisemmäksi kävijäanalytiikkaa hyväksi käyttäen.

Kuva 2. "Kainuun ääni" – mainoskampanja äänestysaktiivisuuden puolesta

Toimintavuoden 2023 isoimmat panostukset aluemarkkinoinnin saralla olivat äänestysaktiivisuuteen keskittynyt aktivointikampanja sekä uuden maakuntajohtajan rekrytoinnissa avustaminen. Huomioitavia markkinointikampanjoita olivat Kajaanin Hakan yhteistyökumppanina toimiminen heidän vauvabodykampanjassaan sekä osallistuminen Kajaanin ammattikorkeakoulun uusille opiskelijoille suunnatun "fuksiämpäriin" sisältöön. Uusi maakunnan sisäisen markkinoinnin kokeilu oli osallistuminen Kajaanifest -festivaaleille yhdessä halukkaiden kuntien kanssa. Perinteisenä ponnistuksena maakunnallisen mainetyön saralla oli tammikuun matkamessut Helsingissä.

Yhteistyön kentällä huomion arvoisia nostoja olivat mm. Game City – Kajaani -hankkeen viestintäklusterissa toimiminen sekä nuorison osallisuuteen keskittyvä suunnittelutyö mm. Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan ja hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kanssa. Liiton viestintä osallistui myös Kajaanin ammattikorkeakoulun TILMA -hankkeen (Promoting the employment of the international job seekers in Kainuu Region) työhön vieraskielisten maakuntalaisten työllistymisen edistämiseen liittyen. Lisäksi Kainuun liiton viestintä osallistui kriisiviestinnän erikoismaanpuolustuskurssille sekä tuki omalla toiminnallaan Kainuun paikallispuolustusharjoitusta. Loppuvuonna toteutettiin myös ensimmäiset haastattelut liittyen Kainuu-lähettiläs konseptiin, jossa tarkoituksena on tuoda esille mielenkiintoisia ja tunnettuja kainuulaisia sekä heidän maakuntasuhdettaan.

Positiivinen ja kasvava trendi Kainuun ja Kainuun liiton näkyvyyksissä niin sosiaalisessa mediassa kuin perinteisessä mediassakin jatkuu. Osasyynä tähän olivat useat positiiviset rekrytoinnit maakuntaan. Meltwater- analytiikan mukaan Kainuun maininnat kasvoivat 109 % vuoden takaisesta kattavuuden hieman pudottua. Uutisoinnin sävy koki huomattavan pirstusriskeen. Meltwaterin media-analyysin algoritmi arvotti vuoden 2023 uutisoinnin sävyn yli 500 % positiivisemmaksi verrattuna edelliseen vuoteen. Kainuun liiton osalta uutisoinnin sävy tippui noin 20 % tavoitettavuuden pysyessä samassa. Mainintoja Kainuun liitto sai noin 650 % enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Sosiaalisen median puolella Kainuun liiton Facebook (pääkanavamme) ja Instagram-kattavuudet ja vierailut kehittyivät positiivisesti. Vierailut (tärkein indikaattori) kasvoivat Facebookin osalta 124,3 % ja Instagramin osalta 73 %. Uusia tykkäyksiä sivusto sai 58,4 % aikaisempaa enemmän. Kainuu-sivuston tulokset ovat samanlaatuiset. Vierailuja Facebookin puolella oli 124,3 % enemmän ja Instagram-profiilissa 73 % enemmän. Uusia tykkäyksiä tuli 122 Facebookin puolella, joka oli 58,4 % lisäys. Näissä tuloksissa näkyvät erityisesti äänestyskampanja, aluemarkkinoinnin kesällä toteuttama kampanja sekä uuden maakuntajohtajan rekrytointi.

1.8 Edunajaminen ja yhteistyö

Edunajaminen ja alueyhteistyö ovat keinoja toteuttaa aluekehitystehtävää maakuntaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Kokonaisuuteen kuuluu kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta sekä ennakoiva edunajaminen yhdessä jäsenkuntien, kainuulaisten sidosryhmien sekä muiden maakuntien yhteistyön avulla. Kainuun liiton edunajamista on koordinoinut maakuntajohtaja ja käyttänyt tarvittaessa maakunnan puhevaltaa. Maakuntahallitus on jatkuvasti käsitellyt ja linjannut ajankohtaisia tapauksia sekä arvioinut edunajamisen tilannetta ja tuloksia.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat ovat määrätietoisesti vahvistaneet EU-edunvalvontaa ja laajensivat sen kohteeksi ilmasto-, ympäristö- ja energiapolitiikat, joilla on vaikutusta erityisesti alueiden metsätalouteen ja -teollisuuteen. Komission Green Deal -politiikka on vaikuttanut metsien käytön ja biotalouden reunaehtoihin. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen viesti on ollut, että metsäpoliittinen päätösvalta ja ohjaus tulee säilyttää EU:ssa jäsenvaltioilla.

Vuonna 2023 perustettiin Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta, johon kuuluvat Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Kainuun, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon maakunnat. Maakuntia yhdistää poikkeukselliset olosuhteet, muun muassa pitkät etäisyydet ja harva asutus.

Toimintavuoden alussa Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat laativat yhteiset hallitusohjelmatavoitteet, joilla haluttiin vaikuttaa koko itäisen ja pohjoisen ja erityisesti itärajan ja pohjoisten alueiden elinvoimaisuuteen muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Itä- ja Pohjois-Suomi peräänkuuluttivat panostuksia maakuntien liikenneinfran parantamiseen ja kantaverkkoon, mikä vauhdittaa muun muassa vihreän siirtymän investointeja.

Kainuun saavutettavuuden parantaminen vaatii poikkeuksetta vahvaa ylimaakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä, jossa keskeisiä foorumeita ovat Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnat, Viitoskäytäväverkosto, Tervan tien yhdistys sekä Nopeat itäradat - neuvottelukunta sekä Itärata-hanke. Vuoden 2023 aikana keskiössä on ollut hallitusohjelmaan 2023–2027, Liikenne 12 -suunnitelman valmisteluun ja Väyläviraston investointiohjelmaan vaikuttaminen.

Valmistuneessa hallitusohjelmassa on Kainuun tavoitteiden mukaisia myönteisesti saavutettavuuteen vaikuttavia kirjauksia kuten Savon radan nopeuttamiseen ja perusparannuksiin sekä Karjalanradan kehittämiseen panostaminen osana investointiohjelmaa. Hallitusohjelman mukaan 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys käynnistetään heti hallituskauden alussa. Venäjän hyökkäyssodan johdosta liikenne ja kauppa Venäjän rajan yli supistui merkittävästi ja liikennevirrat (mm. puun kuljetukset) suuntautuivat uudelleen erityisesti Savon radalle. Syntyi tilanne, jossa Itäisen Suomen liikenteen akuutit tarpeet ja kehitysnäkymät turvallisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmasta muuttuivat radikaalisti. Tämä muutos on työllistänyt edunajamisessa erityisesti Pohjoisen ja Itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseen. Saavutettavuuden edistäminen on pitkäjänteistä edunvalvontatyötä, joka jatkuu myös tulevana vuosina.

Lentoliikenne oli yksi keskeinen edunajamisen painopiste toimintavuoden aikana. Edellisen hallituksen aikana alkuvuodesta tavoiteltiin lentoliikenteen ostopalvelujen jatkumista huhtikuun 2024 loppuun saakka. Tämän varmistuttua ja uuden hallituksen aloitettua ryhdyttiin tavoittelemaan valtiontukea lentoliikenteelle vielä pidemmäksi aikaa. Ensimmäisessä budjettiriihessään syyskuussa 2023 Orpon hallitus päätti kohdentaa maakuntalentoihin 38 miljoonaa euroa, joilla turvattiin myös lennot Kajaaniin kevääseen 2026 saakka. Kainuun yhteisenä tavoitteena säilyy päästä markkinaehtoiseen lentoliikenteeseen mahdollisimman pian.

Lainsäädäntövalmisteluun liittyen Kainuun liitto antoi pyydettyjä kannanottoja sekä vaikutti yhdessä muiden maakuntien ja Kuntaliiton kanssa ministeriöiden valmistelutyöhön.

Edunajamisysteistyön olennainen osa on perussopimuksen mukainen kuntakierros, jossa on käsitelty kaikkia liiton toimintasektoreita.

Pohjois- ja Itä-Suomen neuvottelukunnat toimivat normaalilla kokousrytmillä. Neuvottelukunnilla oli erityisen merkittävä rooli yhteisten hallitusohjelmatavoitteiden valmistelussa.

Maakuntien edunajamisessa maakuntahallitusten puheenjohtajien ja maakuntajohtajien kollegion kuukausittaiset kokoukset jatkuivat ja kokouksia pidettiin lisäksi ELY-ylijohtajien kanssa. Etäkokouskäytännöstä on palattu vuoroin läsnäolo- ja hybridikokouskäytäntöön.

1.9 Kansainvälinen toiminta

Kansainvälinen yhteistoiminta on olennainen osa Kainuun elinvoiman kehittämistä. Kainuun liitto toteuttaa aluekehitysviranomaisen tehtävässä jatkuvaa kansainvälistä yhteistyötä ja edunajamista.

Pitkäaikainen ja vakiintunut Venäjä-yhteistyö keskeytettiin 03.03.2022 lähtien valtakunnallisella, alueellisella että paikallisella tasoilla heti Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan alettua. EU:n ulkorajalla sijaitsevana maakuntana Kainuulla on ollut tiiviit ja luontevat yhteydet Venäjän lähialueille. Geopoliittisen tilanteen muuttuminen on kuitenkin luonut uudenlaisen tarpeen raja-alueen elinvoiman ja vakauden kehittämiseen mm. Itä- ja Pohjois-Suomen rajakuntien yhteistyöllä, sekä rajanylittävän yhteistyön vahvistamisella Pohjois-Norjan ja Pohjois-Ruotsin alueiden kanssa, sekä Euroopan suuntaan.

Barentsin alueyhteistyö jatkui supistetussa muodossa pohjoismaisten kumppanien kanssa, ja Kainuun liitto osallistui mm. Barents työryhmiin Suomen ulkoministeriön linjaamalla ”puheenjohtajan ystävät” toimintamallilla. Kainuun liitto osallistui vuonna 2023 Barentsin alueiden väliseen yhteistyöhön alueneuvoston, aluekomitean ja näiden työryhmien jäsenenä. Aluepuheenjohtajana toimi Pohjois-Karjala. Kainuun liitto toimi mm. Barentsin liikenne- ja logistiikkatyöryhmässä, ympäristö-, kulttuuri-, nuoriso-, talousyhteistyö- sekä matkailualan ja metsäsektorin työryhmissä. Kainuussa järjestettiin Barentsin talous-, matkailu- ja ympäristötyöryhmien kokoukset sekä yhteinen kestävä matkailun seminaari syyskuussa yhteistyössä TEM:n kanssa. Kainuulla oli lisäksi edustus Barentsin nuorisoneuvostossa (BRYC).

Suomen ulkoministeriön vetämä Barents-puheenjohtajuus huipentui lokakuussa Joensuussa pidettyyn päätöskokoukseen valtiosihteeritasolla. Kokoukseen osallistuivat Pohjoismaiden ja alueiden edustajien lisäksi laaja joukko nuoria ulkoministeriön tukemana. Venäjä irtisanoutui Barentsin euroarktisesta neuvostosta syyskuussa, mikä avasi mahdollisuuden jatkaa Barents-yhteistyötä ilman Venäjää kokouksessa lanseeratulla trio-puheenjohtajuusmallilla Suomen, Ruotsin ja Norjan kesken. Aluetasolla Pohjois-Karjala on sitoutunut toimimaan puheenjohtajana ainakin vuoden 2024 loppuun.

Venäjän hyökkäyssodan vuoksi Euroopan unioni keskeytti **CBC-ohjelmissa** harjoitetun yhteistyön venäläisten osapuolten kanssa mukaan lukien uusien Interreg Next-ohjelmien valmistelun, johon oli valmiina olevat suunnitelmat ja rahoitusvaraukset. Venäjän Federaation ja EU:n ulkosuhderahoituksen poisjäännin jälkeen Interreg Next-ohjelmiin varatut varat allokoitiin uudelleen. Asiasta neuvoteltiin raja-aluemaakuntien, TEM:n, EU:n sekä naapurivaltioiden kanssa. Neuvottelujen ja edunvalvonnan tuloksena Kainuu hyväksyttiin joulukuussa 2023 virallisesti osaksi Interreg Aurora -ohjelmaa, johon

siirrettiin yhteensä noin 19,9 miljoonaa euroa Interreg Next Karelia ja Kolarctic -ohjelmille varattua EAKR-rahoitusta.

Kainuun liitto toimi 2023 Euregio Karelia –foorumin puheenjohtajana. Yhteistyötä ja vuoropuhelua on jatkettu mm. itärajaan ja Venäjän kehitykseen liittyvistä ajankohtaisista asioista järjestämällä ajankohtaiswebinaareja Euregio Karelian hallituksen Suomen puoleisille jäsenille.

Kainuun Venäjä-strategiaa ei ole vuosien 2022–2023 aikana voitu käytännössä toteuttaa lainkaan. Venäjäyhteistyön tulevaisuus on erityisen epävarma. Kainuu noudattaa asiassa kansallisen tason linjauksia. Tämänhetkisten signaalien mukaan sodan loppuussakin yhteistyön uudelleen käynnistäminen tulee tapahtumaan viiveellä ja tarkkaan harkiten. Osana uuden maakuntaohjelman laatimista Kainuun liitto päivittää myös kansainvälisen toiminnan painopisteet ja tavoitteet.

Kainuun Venäjä-strategian toteuttamista ja seurantaa varten perustettu Venäjä-ryhmä keskittyi vuonna 2023 lähinnä hankkimaan lisätietoa sodan vaikutuksista projektiyhteistyöhön, yrityksiin sekä kansalaisiin ja pitämään ajankohtaiswebinaareja.

Kainuun liiton kansainvälistä yhteistyötä on suunnattu muihin suuntiin muun muassa kansainvälisten hankkeiden myötä (mm. Interreg Europe, Northern Periphery ja Arctic eli NPA-ohjelma ja Aurora -ohjelma). NPA-ohjelmassa toteutettiin vuonna 2023 kaksi hakukierrosta. Kainuun liiton vastuualue osallistui ohjelmaan saatujen hankehakemusten arviointiin ja liiton edustaja osallistui Suomen neuvoa-antavan ryhmän (FIN-RAG) toimintaan. Vuonna 2023 Kainuun liitto sai yhteensä viisi uutta kansainvälistä Interreg-hankerahoitusta, jotka on esitelty tarkemmin projektitoiminta-luvussa.

Kainuun liitto toimi 2023 rahoittajaviranomaisena Itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseen kohdennetun kansallisen aluekehittämisrahoituksen jaossa, jossa rahoitettiin Kuhmon kaupungin koordinoima Rajakunta -hanke (Vaikuttavampaa yhteistyötä rajakaupungeissa ja –kunnissa). Hankkeessa rakennetaan toimintamalleja raja-alueiden elinvoiman vahvistamiseen uudessa tilanteessa, kun Venäjä-yhteistyön mahdollistama elinkeinotoiminta sekä ihmisten välinen vuorovaikutus päättyivät, mutta toisaalta NATO-jäsenyys tuo uusia mahdollisuuksia. Kainuun liitto osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön hankkeen kanssa. Vuonna 2023 tehtiin TEM:n koordinoima Suomen itärajan maakunnille kohdennettu TSI (teknisen tuen väline) hakemus, jolla haettiin EU-komissiolta teknistä tukea raja-alueiden muuttuneen tilanteen hahmottamiseen ja tarvittavien kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn. Tavoitteena TSI-hankkeessa on mahdollistaa uusi itärajan alueille kohdennettu EU-rahoitteinen kehittämisohjelma.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto

Maakunnan pysyvä edustus Brysselissä on hoidettu Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakunnan yhteisen EU-toimiston kautta. Brysselissä sijaitseva EU-toimisto palvelee Itä- ja Pohjois-Suomen EU-edunvalvonnan ytimenä ja täydentää maakunnan edunajamistyötä välittämällä alueen näkemyksiä Euroopan komission, Euroopan parlamentin ja muiden keskeisten EU-toimijoiden suuntaan. Vuonna 2023 EU-toimisto piti säännöllisesti yhteyttä erityisesti Euroopan komission keskeisiin pääosastoihin (DG:t Regio, Agri, RTD, Mare sekä EEAS).

Vuonna 2023 EU-toimiston keskeisiä teemoja olivat: EU-rakennerahastopolitiikan seuranta ja kansalliseen ohjelmavalmisteluun liittyvä edunajaminen; NSPA-yhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen, mm. NSPA-verkoston tutkimushanke OECD:n kanssa; IP-alueen maakuntien edunajamista ja kehittämistyötä palvelevan tiedon tuottaminen ja analysointi. IP- metsäryhmän lisäksi perustettiin EU-toimiston työskentelyn tueksi aluekehitysjohdajista koostuva alue- ja rakennepolitiikan ryhmä.

Europe Direct -tiedotuspiste

Europe Direct on Euroopan komission ylläpitämä verkosto, jonka päätehtävä on välittää EU:n jäsenvaltioiden kansalaisille tietoa EU:sta. Kainuun liitto on vuoden 2015 alusta lähtien ollut Europe Direct -verkkoston Kainuun tiedotuspisteen isäntäorganisaatio. Keskeisenä tavoitteena on kansalaisviestintä EU-asioista sekä erityisesti EU:n eri rahoitusohjelmiin liittyvä viestintä. EU-tiedotuspisteet toimivat unionin kaikkien toimielinten etäpisteinä. Ne täydentävät ja tukevat paikallistasolla komission edustustojen ja parlamentin tiedotustoimistojen työtä.

Kainuun liitossa ylläpidetään liiton toimiston 2. kerrokseen sijoitettavaa tiedotuspistettä. Tiedottaminen painottuu verkkoon uutiskirjeiden, verkkosivujen ja sosiaalisen median kautta. Tapahtumien järjestäminen eri kohderyhmille on myös keskeinen tapa toimia. Vuonna 2023 toimintaa jatkettiin erityisesti rahoitusinfoilla liittyen Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toteutukseen ja kansainvälisiin erillisohjelmiin. Teemajulkaisusarjaa jatkettiin kuvaamalla osaamisen merkitystä (Osaamisen teemavuosi) alue- ja rakennepolitiikassa.

1.10 Projektit

Projektit eivät ole Kainuun liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa muuten kuin omarahoitusosuuden osalta. Kulut katetaan projektien tuotoilla. Projektitoiminta saattaa vaikuttaa kuitenkin liiton maksuvalmiuteen, koska projektien tuotot kertyvät viiveellä. Projektitoiminnassa voi myös syntyä kuluja, joita ei voida hyväksyä projektin menoksi ja hankkeiden suunnittelu kuuluu yleensä hakijan vastuulle. Näihin kustannuksiin on varauduttu talousarviossa arviomäärärahalla.

Vuonna 2023 Kainuun liitossa on ollut käynnissä projekteja seuraavan kuvion mukaisesti, osan päättyessä ja osan käynnistyessä toimintavuoden aikana. Valtaosa projekteista sijoittui hallinnollisesti elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueelle, mutta myös alueidenkäytön vastuualueella toteutettiin yhtä kansainvälistä ja kahta kansallista projektia vuoden 2023 aikana. Voit lukea lisää projektien toiminnasta kohdassa 6.9.

Lisätietoja löydät myös Kainuun liiton sivuilta: [Omat hankkeet - Kainuun liitto.](#)

Kainuun liiton hanketoiminta eri vuosina

	Hankkeen nimi	Aloitus	Lopetus	VUOSI 2022												VUOSI 2023												VUOSI 2024											
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Interreg Europe	INNO PROVEMENT	1.6.2018	31.5.2023	[Blue]												[Blue]																							
	BRIDGES	1.4.2016	31.3.2023	[Green]												[Green]																							
	STOB Regions	1.1.2017	31.12.2022	[Blue]																																			
	e-MOPOLI	1.6.2018	30.11.2022	[Green]																																			
	ZCI	28.2.2023	31.5.2027													[Blue]												[Blue]											
	CHERRY	1.3.2023	31.5.2027													[Green]												[Green]											
CBC	LOGOKA	17.1.2020	30.6.2022	[Blue]																																			
	CINNAMON	1.10.2018	30.9.2022	[Green]																																			
Interreg NPA	Blitz	1.10.2018	31.3.2022	[Blue]																																			
	N-lite minihanke	1.1.2022	30.6.2022	[Green]																																			
	N-lite varsinainen hanke	1.7.2023	30.6.2026													[Blue]												[Blue]											
Aurora	BRYR	1.2.2023	30.6.2023													[Green]																							
	New North	1.9.2023	31.8.2026													[Blue]												[Blue]											
Muut/ kansalliset hankkeet	Kainuun aluemarkkinointihanke	1.6.2020	31.12.2023	[Green]												[Green]																							
	Viitoskäytävä – Kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke	1.9.2021	31.5.2024	[Blue]												[Blue]												[Blue]											
	Kainuun Investointistrategia 2022-2025	1.12.2021	30.4.2022	[Green]																																			
	Kulttuuri-Kainuu	1.1.2022	31.12.2023	[Blue]												[Blue]																							
	Kainuun Investointistrategian toimeenpanon valmisteluhanke	1.10.2022	31.3.2023	[Green]												[Green]																							
	Lentoliikenteen tulevaisuus Pohjois-Suomessa	1.11.2022	31.12.2023	[Blue]												[Blue]																							
	Kainuun vihreän ja oikeudenmukaisen siirtymän toimeenpanon aktivointihanke	1.8.2023	31.7.2024													[Green]												[Green]											
	KAIPO - Kulttuurin vahvistavat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla	1.1.2024	31.12.2025																									[Blue]											
				VUOSI 2022												VUOSI 2023												VUOSI 2024											

Kuva 3. Kainuun liiton hankemassa vuonna 2023

1.11 Henkilöstö

Kainuun liiton henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 31.12.2023 yhteensä 26, joista 20 henkilöä toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa (yksi virkavapaalla) ja 6 henkilöä määräaikaisessa palvelussuhteessa.

Määräaikaisen henkilöstön määrä selittyy yhden vakituisen henkilön virkavapauden määräaikaisella sijaisuudella, yhden henkilön määräaikaisella viranhoitomääräyksellä ja Kainuun liiton hallinnoimalla hanketoiminnalla.

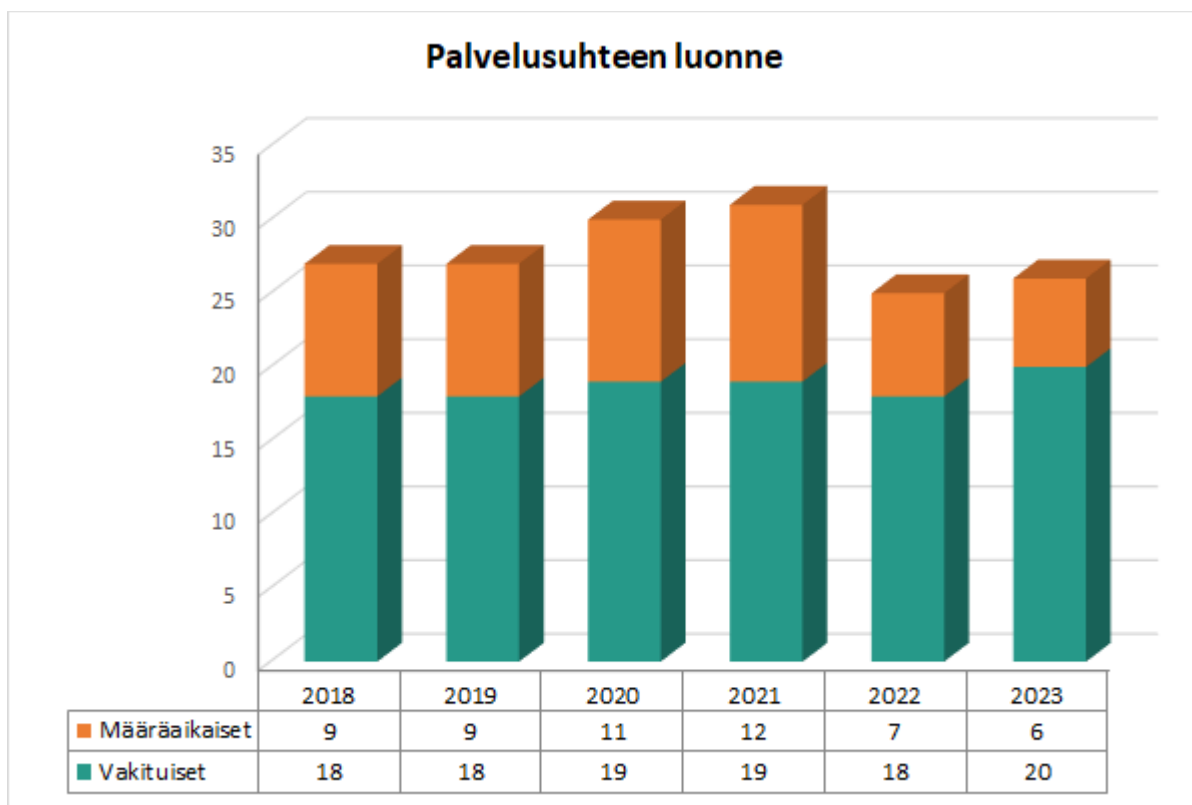
Henkilöstön osalta vuodelle 2023 asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on esitetty talousarviokirjan ohella tarkemmin vuosittain laadittavassa henkilöstöraportissa.

Kainuun liitossa aloitettiin vuonna 2022 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2023-2024 laadinta. Suunnitelman laadintaa varten perustettiin työryhmä, jonka johdolla laadintaprosessia vietiin eteenpäin. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinnan tueksi Kainuun liitto hyödynsi myös KoulutusAvain Oy:n Eija Leinosen asiantuntemusta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma jakaantuu henkilöstöpoliittiseen ja toiminnalliseen suunnitelmaosioon. Henkilöstöpoliittisessa suunnitelmassa työnantajan on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla. Toiminnallisella tasa-arvolla tarkoitetaan julkisen sektorin toiminnan ja palveluiden tasa-arvoa. Tällä nimityksellä erotetaan toiminnallinen tasa-arvo henkilöstöpoliittisesta tasa-arvosta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui keväällä 2023 ja se hyväksyttiin maakuntahallituksen kokouksessa 14.03.2023.

Kevään 2023 aikana Kainuun liitossa valmisteltiin Kainuun liiton palkkausjärjestelmäasiakirja, joka hyväksyttiin maakuntahallituksen kokouksessa 22.05.2023. Palkkausjärjestelmien tavoitteena on edistää toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa kunta-alan palkkojen kilpailukyky. Palkkausjärjestelmä tukee toimintastrategiaa, vaikuttaa myönteisesti organisaation tavoitteisiin ja on kiinteä osa johtamista. Tavoitteeseen pyritään oikeudenmukaisella palkalla. Palkkausjärjestelmän on täytettävä hyvälle ja toimivalle palkkausjärjestelmälle asetetut tavoitteet. Palkkausjärjestelmä on tarkastettava säännöllisin väliajoin.

Syksyllä 2023 Kainuun liiton työsuojelutoimikunta aloitti Kainuun liiton työsuojelun toimintaohjelman päivittämisen. Tavoitteena on, että työsuojelun toimintaohjelma on valmis alkukeväällä 2024. Työturvallisuuslain mukaan jokaisella työnantajalla on oltava työsuojelun toimintaohjelma. Työsuojelun keskeinen periaate on ennakointi ja sen vuoksi työnantajan on laadittava työpaikalle työsuojelun toimintaohjelma. Työsuojelun toimintaohjelma auttaa työnantajaa tehostamaan ennakoivaa työsuojelua ja kehittämään suunnitelmallisesti työoloja työpaikan omien tarpeiden mukaan. Sen pitää sisältää työolojen kehittämistarpeet, työolosuhteiden vaikutukset työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen sekä edellisistä johdetut tavoitteet ja keinot terveyden, turvallisuuden ja työkyvyn edistämiseksi.

Palvelussuhteiden määrän kehitys v. 2018-2023

Kuva 4. Palvelussuhteiden määrän kehitys v. 2018-2023

1.12 Arvio tulevasta kehityksestä

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeinen tehtävä on maakuntaohjelman (mkl. älykäs erikoistuminen) toteutus ajantasaisen toteuttamissuunnitelman mukaisesti. Kaudelle 2024-2026 osuu maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman (TOPSU) laatiminen vuosille 2024-2025 sekä uuden Kainuu-ohjelman (maakuntasuunnitelma ja -ohjelma) laatiminen. Prosessi aloitetaan työsuunnitelman sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella vuoden 2024 keväällä. Työ käynnistetään Orpon hallitusohjelmaa toteuttavan aluekehittämisspätöksen valmistuttua. Aluekehittämisspätöksessä määritellään, miten alueiden kehittämisen keinoin toteutetaan hallitusohjelman kirjauksia ja se tulee huomioida laadittaessa uutta Kainuun maakuntaohjelmaa.

Lisäksi vuosien 2023-2025 aikana elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen työssä korostuvat kärkitoimialojen klusterikehittäminen sekä Invest in Kainuu -toiminnan koordinointi. Samoin keskeisiä tehtäviä ovat AURA-ohjelman rahastojen (EAKR ja JTF) Kainuun maakuntaohjelmaa toteuttava allokointi vaikuttaviin ja tuloksellisiin hankkeisiin. Kainuun osaavan työvoiman saantia turvaavaa sopimuksellista yhteistyötä toteutetaan Kainuun liiton koordinoimana. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa tiivistetään yhteistyötä erityisesti AURA-ohjelman sekä Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisen älykkään erikoistumisen strategian toteutuksessa sekä vuoden 2023 EU:n parlamentin vaaleihin, valittavan uuden komission työohjelmaan sekä EU:n koheesipolitiikkaan kohdistuvassa edunajamisessa. Toiminnan vuosirytyimiin kuuluvat aluekehittämisen keskustelut (valmistelu, toteutus, toimenpiteet) sekä yhteistyö Kainuun hyvinvointialueen kanssa: erityisesti osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen, tilannekuvatyo sekä hyvinvointialueen maakunnallisen neuvottelukunnan toiminta.

Alueidenkäytön -vastuualueen keskeinen tehtävä on maakuntakaavan laatiminen, sen ajan tasalla pitäminen sekä kehittäminen ja seuranta. Alueidenkäytön vastuualue edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa. Ajanjaksolle 2024–2026 sijoittuu Pohjoisen liikennestrategian eteneminen hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2024 ja Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman uudistaminen. Vuonna 2023 hyväksytyt Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tultua voimaan painopiste siirtyy maakuntakaavoituksen ajantasaisuuden arviointiin sekä mm. mahdollisiin lainsäädäntöuudistusten tai toimintaympäristön muutosten (energiaturrat) tuomiin tarpeisiin maakuntakaavoituksessa sekä käytävissä olevien resurssien sallimien maakuntakaavoituksen jatkovaiheissa tarvittavien erilliselvitysten laatimiseen.

Hallintopalvelujen vastuualueella on tulevana vuosinakin tavoitteena kehittää tukipalvelutoimintoja entistä tehokkaampaan suuntaan mm. hyödyntämällä mahdollisia uusia ohjelmia ja sovelluksia. Hallintopalvelujen tavoitteena on siirtyä kohti paperitonta toimistotyöskentelyä muun muassa sähköisen arkistoinnin myötä. Sähköisen arkistoinnin osalta odotetaan lainsäädännön uudistuksia. Luottamushenkilöhallintoon liittyviä toimintoja pyritään sujuvoittamaan muun muassa sähköisillä lomakkeilla ja toiminnoilla. Ulkoistettujen ICT-palvelujen osalta pyritään lähivuosinakin tekemään jatkuvaa palvelujen laadun varmistamista ja kehittämistä.

2 RISKIENHALLINNAN JA SISÄISEN VALVONNAN TOTEUTUMINEN

2.1 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kansainvälisen toimintaympäristön muutos jatkui suurena vuonna 2023. Venäjän sodan vaikutukset Kainuuseen ja koko itärajan Suomeen olivat monitahoisia. Toisaalta Suomen liittyminen Naton jäseneksi tasapainotti maakuvaa ja taloudellista toimintaympäristöä.

Loppuvuonna Kainuuseen vaikutti suoraan Suomen itärajalta syksyllä alkanut sääntöjen vastainen maahantulo. Ilmiön myötä kaikki itärajan rajanylityspaikat suljettiin maan hallituksen päätöksillä. Sääntöjenvastainen maahantulo sisältää ilmiönä kansainvälistä rikollisuutta ja maan hallituksen tekemien rajansulkupäätösten voidaankin katsoa toteuttaneen riskienhallintaa Kainuun näkökulmasta monella tavalla.

Kevään eduskuntavaalit olivat Kainuun liiton sekä Itä- ja Pohjois-Suomen edunajamisen näkökulmasta sekä epävarmuustekijä että mahdollisuus. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan kirjattiin myönteisiä asioita esimerkiksi Pohjoisen ohjelman laatiminen sekä Itäisen Suomen kehittämisvision jatkaminen uudessa geopoliittisessa tilanteessa. Kainuun liiton toiminnan kannalta toteutunut riski hallitusohjelmassa liittyi alueiden kestäväen kasvun ja elinvoiman kansallisen rahoituksen leikkaamiseen eikä sitä ole enää uudella hallituskaudella käytössä.

Vuonna 2023 jatkunut talouden tilan epävarmuus heijastui myös Kainuussa yritysten halukkuuteen kehittää tai laajentaa toimintaansa. Erityisesti Kehys-Kainuussa tulevaisuus näyttöytyi muuta maata synkempänä. Loppuvuotta kohti Kainuussa lomautettujen ja työttömien määrä kasvoi, mutta yritysten toiminnan kannalta suurimpana riskinä säilyi kuitenkin työvoimapula. Haastava talouden yleistilanne heijastui myös yritystoimintojen kehittämishankkeisiin Kainuussa.

Hankerahoituksen osalta merkittävimmät riskit liittyivät edelleen kansalliseen EU:n rakennerahasto-ohjelmien hallinnointijärjestelmään. Vuoden 2023 aikana ei edelleenkään päästy tekemään suurinta osaa tuen maksamista koskevista päätöksistä. Kainuun liitto toimii EU:n ja kansallisten aluekehitysvarojen välittävänä viranomaisena hallintoviranomaisen (TEM) antamalla mandaatilla. Hallinto- ja valvontajärjestelmän (HVJ) periaatteita ja tehtävien roolituksia noudattamalla ehkäistiin tähän viranomaistehtävään liittyvien riskien realisoituminen.

Kainuun liiton arvokkain pääoma on sen henkilöstö. Siksi riskienhallinnan näkökulmasta osaavan työvoiman saatavuus ja resurssien riittävyys ovat merkittäviä epävarmuustekijöitä. Vuoden 2023 aikana rekrytoinnit pystyttiin tekemään suunnitellusti.

Kainuun liittoon välillisesti vaikuttava epävarmuustekijä on liittynyt KaiCell Fibers Oy:n ympäristölupaa koskevaan prosessiin. Lainvoimaista ympäristölupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta ei saatu vuoden 2023 aikana.

2.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kainuun maakuntahallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Kainuun liitossa asianmukaisella ja riittävällä tavalla.

Maakuntahallitus perustaa kantansa seuraaviin seikkoihin:

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 13.12.2022 § 27 Kainuun liiton päivitetyn hallintosäännön. Lisäksi maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 25.09.2017 § 150 Kainuun liiton päivitetyn sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 16.06.2014 § 7 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet.

Kainuun liiton säännöt ja ohjeet ovat pääsääntöisesti ajan tasalla. Kainuun liiton lakisäätteiset tehtävät on suoritettu ao. lakeja ja säädöksiä noudattaen. Maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 19.03.2018 § 49 hallintosääntöä täydentävät raha- ja laskentatointa koskevat päivitetty ohjeet. Maakuntajohtaja on 18.02.2013 tehnyt viranhaltijapäätöksen Kainuun liiton luottokorttien käyttöön liittyvistä säännöistä.

Kainuun liiton vakuutukset on kilpailutettu loppukeväästä/kesällä 2019 ja ne astuivat voimaan 01.07.2019 alkaen, työtapaturvavakuutus vasta 01.01.2020 alkaen. Vuosien saatossa ajalla 2013-2023 vain vuosina 2015, 2017 ja 2022 on sattunut pienet työtapatuemat (2+1+1). Muina vuosina edellä mainittuna ajanjaksona vahinkotapahtumia ei ole sattunut. Vuonna 2023 ei siis tapahtunut yhtään työtapatueta.

Kainuun liitossa on käytössä työsuojelun toimintaohjelma, joka on hyväksytty henkilöstökokouksessa helmikuussa 2015. Vuoden 2023 aikana työsuojelutoimikunta aloitti Kainuun liiton työsuojelun toimintaohjelman päivittämisen ja toimintaohjelma valmistuu kevään 2024 aikana. Vuoden 2020 lopussa käynnistettiin työsuojeluun liittyvien ohjeistusten laatiminen ja päivittäminen. Kainuun liiton työyhteisön toimintamalli, ohje huomautuksen ja varoituksen antamiseen sekä Kainuun liiton työpaikan päihdeohjelma päivitettiin keväällä 2021. Vuoden 2019 alussa voimaan tullut tietosuojalaki ja 25.08.2018 sovellettavaksi tullut EU:n tietosuoja-asetus on tuonut mukanaan tietyt vaatimukset, jotka on tullut huomioida myös Kainuun liiton toiminnassa, muun muassa tietosuojavastaavan nimittämisenä sekä rekistereihin liittyvinä velvoitteina. Kainuun liiton tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on hyväksytty maakuntahallituksen kokouksessa 23.05.2022 § 104. Kainuun liiton tiedonhallintamalli ja siihen liittyvä asiakirjajulkisuuskuvaus on hyväksytty maakuntahallituksen kokouksessa 20.06.2022 § 125.

EU:n Whistleblower -direktiiviin perustuen Kainuun liitossa on otettu käyttöön toukokuussa 2022 väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa Kainuun liiton toimintaan liittyvästä väärinkäytösepäilystä, rikoksista, rikkomuksista tai laiminlyönneistä. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa vastuuttoman toiminnan tai väärinkäytöksen, joka koskee esimerkiksi lahjontaa, korruptiota, harmaata taloutta, epäreilua kilpailua, tietosuojaa tai työolosuhteita. Ilmoituskanava löytyy Kainuun liiton verkkosivuilta.

Kainuun liiton toimielinten päätöksistä ei vuoden vaihteessa ollut oikeusasteissa vireillä yhtään asiaa. Kainuun Etu Oy:n Kasvua Kainuuseen -hankkeeseen liittyvässä takaisinperintäasiassa Kainuun käräjäoikeus on vahvistanut jakoluettelon päätöksellään 15.02.2022. Kainuun liiton alkuperäinen saatava oli 272 136,86 euroa. Velkojainkokous on pidetty 24.01.2023 ja jako-osuudet on maksettu saajille tammi-helmikuussa 2023. Kainuun liiton palauttama osuus työ- ja elinkeinoministeriölle oli 12 393,77 euroa.

Kainuun liiton virastolla ei käsitellä käteistä rahaa.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS SEKÄ TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot	3 413	3 451
Toimintakulut	-3 026	-3 094
Toimintakate	386	357
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-10
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Muut rahoituskulut		
Vuosikate	386	347
Poistot ja arvonalennukset	0	0
Tilikauden tulos	386	347
Rahastojen lisäys (-)	0	-32
Rahastojen vähennys (+)	58	73
Varausten ja rahoituksen muutos yht.	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	444	387
Tuloslaskelman tunnusluvut	2 023	2 022
Toimintatuotot/Toimintakulut %	112,8	111,5

Taulukko 1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
- Vuosikate	386	347
- Tulorahoituksen korjaukset	0	0
Toiminnan rahavirta	386	347
Investointien rahavirta	-15	0
- Investointimenot	-15	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	371	347
Rahoitustoiminnan kassavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainauksen lisäykset	0	0
Antolainauksen vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-251	139
Toimeksiantojen varojen pääomien muutokset	-200	-31
Saamisten muutos	235	126
Korottomien velkojen muutos	-286	44
Rahoituksen rahavirta	-251	139
Rahavarojen muutos	120	486
Rahavarat 31.12.	2 384	2 264
Rahavarat 1.1.	2 264	1 778

Rahoituslaskelman tunnusluvut		
	2023	2022
Kassan riittävyys/pv	286	266

Taulukko 2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

3.3 Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	874	859	OMA PÄÄOMA	-2 587	-2 200
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	-467	-467
Aineelliset hyödykkeet			Muut omat rahastot	-151	-209
Sijoitukset yht.	874	859	Ed. kauden tilikauden yli-/alijäämä	-1 524	-1 136
Osakkeet ja osuudet			Tilikauden yli-/alijäämä	-445	-387
Antolainasaamiset			TOIMEKSIANTOJEN		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 272	3 656	PÄÄOMAT	-7 491	-4 074
Muut toimeksiantojen varat	7272	3 656	Muut toimeksiantojen va	-7 491	-4 074
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 459	2 573	VIERAS PÄÄOMA	-527	-814
Saamiset			Pitkäaikainen		
Lyhytaikaiset saamiset	75	309	Muut velat	0	-272
- Myyntisaamiset	17	281	Lyhytaikainen		
- Muut saamiset	52	23	Ostovelat	-147	-92
- Siirtosaamiset	6	5	Muut velat	-59	-45
Rahat ja pankkisaamiset	2384	2 264	Siirtovelat	-321	-404
VASTAAVAA	10 605	7 088	VASTATTAVAA	-10 605	-7 088

Taulukko 3. Tase

Taseen tunnusluvut

	2023	2022
Omavaraisuusaste %	24,4	31,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	15,5	23,6
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	15,7	23,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 M€	2,0	1,5
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0,0	0,0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0,0	0,0

Taulukko 4. Taseen tunnusluvut

4 KOKONAISTULOT JA -MENOT

4.1 Kokonaistalouden tarkastelu

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
- Toimintatuotot	3 412	- Toimintakulut	3 026
- Korkotuotot		- Korkokulut	
- Muut rahoitustuotot		- Muut rahoituskulut	
		Investoinnit	15
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
		- Antolainasaamisten lisäykset	
		- Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot	3 412	Kokonaismenot	3 041

Taulukko 5. Kokonaistalouden tarkastelu

5 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tulos vuodelta 2023 on 386 405,43 euroa ylijäämäinen. Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että Kainuun liiton vuoden 2023 ylijäämä 444 606,71 euroa kirjataan omaan pääomaan muut omat rahastot -tilille Tulevaisuusrahasto.

6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Talousarvio €	Toteuma €	Poikkeama €	Poikkeama %
Toimintatuotot	3 687 274,00	3 412 662,40	-274 611,60	7,4
- Myyntituotot	2 617 121,00	2 617 261,45	140,45	0,0
- Tuet ja avustukset	980 153,00	667 735,13	-312 417,87	31,9
- Muut toimintatuotot	90 000,00	127 665,82	37 665,82	41,9
Toimintakulut	-3 687 274,00	-3 026 301,39	660 972,61	11,2
- Henkilöstökulut	-2 168 049,00	-1 782 880,31	385 168,69	17,8
- Palvelujen ostot	-1 205 575,00	-987 590,64	217 984,36	18,1
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 450,00	-29 817,16	3 632,84	10,9
- Avustukset	-103 500,00	-89 395,52	14 104,48	13,6
- Muut toimintakulut	-176 700,00	-136 617,76	40 082,24	22,7
Toimintakate	0,00	386 361,01	386 361,01	
- Rahoitustuotot ja -kulut		44,42	44,42	
- Korkotuotot				
- Muut rahoitustuotot		44,42	44,42	
- Korkokulut			0,00	
- Muut rahoituskulut			0,00	
Vuosikate	0,00	386 405,43	386 405,43	
- Poistot	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden tulos	0,00	386 405,43	386 405,43	
Varausten ja rahastojen muutos				
Rahastojen lisäys (-)			0,00	
Rahastojen vähennys (+)		58 201,28	58 201,28	
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS		58 201,28	58 201,28	
Tilikauden yli-/alijäämä		444 606,71	444 606,71	

Taulukko 6. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

6.2 Talousarvion toteutuminen vastualueittain

KAINUUN LIITTO YHTEENSÄ		
	TP 2023	TA 2023
Myyntituotot	2 617 261,45	2 617 121,00
Tuet ja avustukset	667 735,13	980 153,00
Muut toimintatuotot	127 665,82	90 000,00
TOIMINTATUOTOT	3 412 662,40	3 687 274,00
Henkilöstökulut	-1 782 880,31	-2 168 050,00
Palvelujen ostot	-987 590,64	-1 205 574,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 817,16	-33 450,00
Avustukset	-89 395,52	-103 500,00
Muut toimintakulut	-136 617,76	-176 700,00
TOIMINTAKULUT	-3 026 301,39	-3 687 274,00
TOIMINTAKATE	386 361,01	0,00
Muut rahoitustuotot	44,42	0,00
Korkokulut	0,00	0,00
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	44,42	0,00
VUOSIKATE	386 405,43	0,00
TILIKAUDEN TULOS	386 405,43	0,00
Rahastojen lis. (-) tai vähennys	58 201,28	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	444 606,71	0,00

Taulukko 7. Tuloslaskelmaosan toteutuminen, koko Kainuun liitto

ELINKEINOT JA ALUEKEHITYS		
	TP 2023	TA 2023
Myyntituotot	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	132 619,13	0,00
Muut toimintatuotot	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT	132 619,13	0,00
Henkilöstökulut	-516 740,02	-531 739,00
Palvelujen ostot	-156 484,31	-233 778,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 346,63	-2 400,00
Avustukset	-118,00	0,00
Muut toimintakulut	-11 869,69	-5 000,00
TOIMINTAKULUT	-687 558,65	-772 917,00
Rahoitustuotot ja kulut	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-554 939,52	-772 917,00

Taulukko 8. Tuloslaskelmaosan toteutuminen, elinkeinot ja aluekehityksen vastualue

ALUEIDENKÄYTTÖ		
	TP 2023	TA 2023
Myyntituotot	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	0,00	0,00
Muut toimintatuotot	0,00	0,00
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00
Henkilöstökulut	-289 699,45	-308 612,00
Palvelujen ostot	-50 921,74	-101 250,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 483,64	-5 150,00
Avustukset	-30,82	0,00
Muut toimintakulut	-4 097,20	-3 600,00
TOIMINTAKULUT	-353 232,85	-418 612,00
Rahoitustuotot ja kulut	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-353 232,85	-418 612,00

Taulukko 9. Tuloslaskelmaosan toteutuminen, alueidenkäytön vastuualue

HALLINTOPALVELUT		
	TP 2023	TA 2023
Myyntituotot	121,45	0,00
Tuet ja avustukset	128 677,72	10 900,00
Muut toimintatuotot	110 748,38	90 000,00
TOIMINTATUOTOT	239 547,55	100 900,00
Henkilöstökulut	-645 201,45	-675 278,00
Palvelujen ostot	-501 444,11	-635 280,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 549,76	-25 900,00
Avustukset	-2 224,45	-3 500,00
Muut toimintakulut	-113 829,08	-157 600,00
TOIMINTAKULUT	-1 281 248,85	-1 497 558,00
Rahoitustuotot ja kulut	30,58	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-1 041 670,72	-1 396 658,00

Taulukko 10. Tuloslaskelmaosan toteutuminen, hallintopalvelujen vastuualue (Huom! hallintopalvelujen lukuihin sisältyy myös teknisen tuen luvut)

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO		
	TP 2023	TA 2023
Myyntituotot	2 617 140,00	2 617 121,00
Tuet ja avustukset	0,00	0,00
Muut toimintatuotot	3 360,00	0,00
TOIMINTATUOTOT	2 620 500,00	2 617 121,00
Henkilöstökulut	-136 014,52	-170 742,00
Palvelujen ostot	-164 326,82	-195 164,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-410,29	0,00
Avustukset	0,00	-100 000,00
Muut toimintakulut	-3 859,57	-8 500,00
TOIMINTAKULUT	-304 611,20	-474 406,00
TILIKAUDEN TULOS	2 315 888,80	2 142 715,00

Taulukko 11. Tuloslaskelmaosan toteutuminen, luottamushenkilöhallinto

PROJEKTIT (kv-hankkeet, Europe Direct, Kainuun aluemarkkinointi -hanke, Kulttuuri-Kainuu -hanke)		
	TP 2023	TA 2023
Myyntituotot	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	406 438,28	877 181,00
Muut toimintatuotot	13 557,44	0,00
TOIMINTATUOTOT	419 995,72	877 181,00
Henkilöstökulut	-195 224,87	-402 607,00
Palvelujen ostot	-114 413,66	-27 103,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26,84	0,00
Avustukset	-28 820,97	0,00
Muut toimintakulut	-2 962,22	-2 000,00
TOIMINTAKULUT	-341 448,56	-431 710,00
TILIKAUDEN TULOS	78 547,16	445 471,00

Taulukko 12. Tuloslaskelmaosan toteutuminen, projektit

6.3 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue

ELINKEINOT JA ALUEKEHITYS			
Osaavan työvoiman saamisen turvaaminen sopimuksellisuuden keinoin			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Sopimuksellisuuden ja vaikuttavuuden tehostaminen osaavan työvoiman haasteen ratkaisussa	Kainuu-sopimuksen laatiminen osaavan työvoiman riittävyyden turvaamiseksi ja sen toteutuksen käynnistäminen	Valmis Kainuu-sopimus ja sitä toteuttavien toimenpiteiden ja hankkeiden käynnistäminen	Kainuun osaavan työvoiman turvaamisen työsuunnitelma valmistui ja teeman koordinaatioryhmä aloitti työnsä

Investointien saamisen vauhdittaminen			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Kainuun investointistrategian toteutus	Investointistrategia etenee tuloksellisesti. Toimijoiden vastuut, roolit ja kumppanuudet toimivat ja tukevat tuloksellisuutta.	Kainuun investointistrategian vuodelle 2023 allokoitujen tuotannolliset, teolliset ja palvelualan investoinnit varmistuvat, vähintään 1,475 milj. euroa	Maakuntahallituksen hyväksymän investointistrategian koordinaatiohankkeen suunnitelma valmistui. V. 2024 alkavassa hankkeessa päivitetään Kainuun investointien toteuman tilannekuva.
Kainuun tilannekuvan laatimisen yhteistyön tehostaminen			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Klusteri- ja toimialayhteistyön tehostaminen	Klusteri- ja toimialayhteistyön tuloksellisuuden parantaminen	Hyvinvointialan ja kulttuurin yhteistyöryhmät käynnistyvät. Klusteri- ja toimialayhteistyön kautta sovittuja maakuntaohjelmaa toteuttavia tuloksellisia kehittämistoimia ja -hankkeita käynnistyy.	Maakuntahallitus päätti perustaa maakunnallisen hyvinvointialan yhteistyöryhmän, joka käynnistyy 2024. Matkailustrategian laadinta, työpajat ja strategiaryhmä käynnistyivät. Rahoitettiin strategisia hankkeita: kulttuuri, kaivosala, matkailu, biotalous, vihreäsiirtymä.
Rahoitetaan vaikuttavasti maakuntaohjelmaa toteuttavia hankkeita			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
EAKR, JTF ja kansallisen aluekehitysrahoituksen kohdentaminen vaikuttaviin hankkeisiin, mitä Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän puheenjohtajuus tukee.	Toteutetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa onnistuneita JTF ja EAKR rahoitushakua ja rahoitetaan vaikuttavia hankkeita.	Kainuun liiton JTF ja EAKR haut yhteensä 4 kpl sekä vaikuttavat rahoitetut hankkeet. Onnistunut Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän puheenjohtajuus.	EAKR hakuja toteutui 2 kpl ja JTF hakuja 1 kpl. Lisäksi 1 JTF ja 1 EAKR haku käynnistyivät 2023 ja jatkuivat vuodelle 2024. Rahoitetut hankkeet saivat korkeat arviointipisteet - ennuste vaikuttavuudesta hyvä. P-Suomen koordinaatioryhmän puheenjohtajuus onnistui.

Taulukko 13. Elinkeinot ja aluekehityksen vastualueen tehtävät, painopisteet 2023, mittarit ja toteumat

6.4 Alueidenkäytön vastuualue

ALUEIDENKÄYTTÖ			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Maakuntakaavoitus	Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen etenee osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti	Toteutuu / ei toteudu asetettujen tavoitteiden mukaisesti	Toteutui: Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen eteni osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2023.
Kansainvälinen, valtakunnallinen, suuraluekohtainen ja maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnittelu	Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman tarkistamista palvelevan liikennejärjestelmän tilannekuvan valmistelun käynnistäminen. Osallistuminen aktiivisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman sekä Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian tarkistamiseen.	Toteutuu / ei toteudu suunnitellusti	Toteutui: Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman seurantaraportin laadinta käynnistyi. Raportti valmistuu vuonna 2024. Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajamaakuntana Kainuun liitto koordinoi Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian valmistelua. Tavoitteiden mukaan strategia valmistuu v. 2024. Osallistuttiin aktiivisesti valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun mm. tapaamisissa ja eri sidosryhmätilaisuuksissa sekä lausuntojen avulla.
Maakuntakaavoituksen kehittäminen sekä maakuntakaavan toteutuksen seuranta ja edistäminen	Sidosryhmäyhteistyö ja osallistuminen aluesuunnittelun, ympäristön ja uusiutuvan energian verkostoihin ja hankkeisiin Lausuntojen antaminen määräajassa Vastuualueen paikkatietotyö, viestintä ja vaikutusten arviointi sekä niiden kehittäminen Aluesuunnittelua ohjaavien lainsäädäntöuudistusten seuranta ja siihen vaikuttaminen	Toteutuu / ei toteudu	Toteutui: Sidosryhmä- ja verkostoyhteistyö ja hankkeet etenivät pääasiassa suunnitelmien mukaisesti. Tarvittavat lausunnot ja kommentit (yht. 49 kpl) annettiin määräajassa. Osana paikkatietotyötä seurattiin maakuntakaavoituksen tietomallia ohjaavan lainsäädännön etenemistä ja toteutuksen testaushanketta. Kehitettiin vaikutusten arviointia ja vastuualueen viestinnän keinoja. Seurattiin ja osallistuttiin aluesuunnittelua ohjaavien lainsäädäntöuudistusten valmisteluun. Vuonna 2023 käynnistyi mm. alueidenkäyttölain uudistaminen.

Taulukko 14. Alueidenkäytön vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023, mittarit ja toteumat

6.5 Hallintopalvelujen vastuualue

HALLINTOPALVELUT			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
ICT-henkilöresurssoinnin kautta ICT-palvelujen kehittäminen	Rekrytoidaan Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteinen tietohallintopäällikkö ICT-palvelujen laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi sekä edunvalvonnan suorittamiseksi	Tietohallintopäällikkö rekrytoitu Loppukäyttäjien tyytyväisyys palvelujen laatuun Palveluja kehitetty	Tietohallintopäällikkö on rekrytoitu Palvelujen kehittäminen ja laadun varmistaminen jatkuu
Sähköiset asiointipalvelut	Kehitetään Kainuun liiton sähköisiä asiointipalveluja	Sähköisiä asiointipalveluja otettu käyttöön tai ainakin kehittämisprosesseja viety eteenpäin	
Asianhallintaprosessin sähköistäminen	Kehitetään edelleen Kainuun liiton sähköisiä asianhallintaprosesseja Sähköisen arkistoinnin käyttöönoton valmistelu	Asianhallintaprosessin sähköistäminen edennyt lainsäädännön ja muiden ohjeistusten mukaisesti Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon liittyviä prosesseja valmisteltu/kartoitettu	Sähköisen arkistoinnin osalta lainsäädäntöuudistus on valmistelussa
Talous- ja henkilöstöhallinnon raportoinnin kehittäminen	Kartoitetaan yhdessä Monetran ja Atean kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon raportoinnin kehittämistä ja siihen liittyviä vaihtoehtoisia toimintoja	Tarpeita palveleva raportointi käytössä tai ainakin prosesseja viety eteenpäin	Monetran kanssa on käyty keskusteluja talous- ja henkilöstöhallinnon raportoinnin kehittämisestä Tarkasteluja jatketaan vuonna 2024
Luottamushenkilöhallinto			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Kokoushallinnan sujuvoittaminen	Sähköisen kokouksen käyttöönotto	Sähköinen kokous käyttöönotettu Paperiton kokoushallinta	Sähköinen kokous on otettu käyttöön, tarkastuslautakunnan osalta marraskuussa 2023

Sujuvat hakumenetelmät	Luottamushenkilöiden matkalaskujen tekemisen, ansionmenetysten hakemisen yms. sujuvoittaminen (hallintosäännön päivittäminen)	Annettu palaute	Kehittämistoimenpiteiden tarkastelua jatketaan vuonna 2024
Kainuun valmiusfoorumi			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Kainuun alueellinen varautuminen	Kainuun valmiusfoorumin aktiivinen toiminta	Valmiusharjoitukset ja -koulutukset Kainuussa	Valmiusharjoituksia on järjestetty ja kehittämisselvityksiä on toimitettu valmiusfoorumille. Evakuointikeskustointitapaaminen on esitelty kuntalaisille kaikissa Kainuun kunnissa vuoden 2023 loppuun mennessä.
Alueellinen riskiarviointi (valmiusfoorumi)	Kainuun alueellinen riskiarviointi päivitetään vuoden 2023 alkupuolella osana valtakunnallista prosessia Kainuun hyvinvointialueen (Kainuun pelastuslaitos) johdolla	Suunnitelman valmistuminen	Alueellinen riskiarviointi valmistui maaliskuussa 2023

Taulukko 15. Hallintopalvelujen vastuualueen tehtävät, painopisteet 2023, mittarit ja toteumat

6.6 Mainetyö, aluemarkkinointi ja viestintä

Aluemarkkinointi			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Vapauden valtakunta -brändin hyödyntäminen	Vapauden valtakunta -brändin jalkauttaminen maakunnan sisällä	Brändiä hyödyntävien yhteisöjen määrä	Kolmen pääkäyttäjän (Kainuun liitto, Kainuun hyvinvointialue, Business Kainuu), myös mm. Kainuun TE-toimisto hyödynsi ilmettä Töihin Kainuuseen - tapahtumassaan.
Kainuu.fi -sivuston kehittäminen ja ylläpito	Sivujen ja kieliversioiden viimeistely sekä kehitystyön jatkaminen yhdessä sidosryhmien kanssa Uusien sisällöntuottajien hankkiminen	Sivuston kävijämäärät ja muu analytiikka Sivustoja hyödyntävien tahojen määrä Sisällöntuotannon ajankohtaisuus ja kasvu	Sivuston uudet käyttäjät + 76,4 % (25 tuhatta) Orgaanisten istuntojen määrä +77,2 % Toteutettu sivujen käyttäjäystävällisyyden sekä sisältölogiikan päivitys. Ruotsinkieliset sivut valmisteilla. Uusia sisällöntuottajia Kainuun liiton sisältä.
Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukainen hanke- ja AV-tuen myöntäminen	Tuen kohdistaminen Kainuun maineyön ja aluemarkkinoinnin tavoitteiden mukaisesti	Maineyötä edistäviin hankkeisiin myönnetyn ja maksetun tuen määrä (€)	Yhteistyökumppanuudet; tapahtumiin myönnetyt n. 49 000 € + 44 000 € (hallintopalveluiden ja maakuntahallituksen yhteistoimintasuudet) ja tulevaisuusrahaston av-tuet yht. 28 050 €.

Viestintä			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Sisäisen viestinnän kehittäminen	Panostetaan Kainuun liiton sisäisen viestinnän suunnitelmallisuuteen ja kehittämiseen sekä viestinnän roolituksen organisointiin erityisesti henkilöstöä osallistamalla	Sisäinen arviointi	Sisäistä arviointia toteutettu mm. koko Kainuun liiton yhteisessä sekä pienryhmien ja vastuualueiden kehittämistilaisuuksissa. Sisäisen viestinnän kehitystyötä jatkettu, uusia käytänteitä mm. yhteinen vuosikalenteri ja teemalliset keskustelutilaisuudet.
Ulkoisen viestinnän kehittäminen	Panostetaan ulkoisen viestinnän systemaattisuuteen ja tiivistetään viestintäyhteistyötä muiden maakuntien liittojen kanssa erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen viitekehyksessä	Sisäinen arviointi Vuosikellon käyttö ja seuranta Monikanavaisen seuranta-analytiikan kehittäminen	Sisäistä arviointia johtoryhmässä ja viestintätiimin keskuudessa. Yhteinen vuosikello otettu käyttöön vuoden 2024 alussa. Laajennettu Meltwaterin ja Google analytiikkojen käyttöä viestinnän kohdentamisessa.
Monikanavaisen viestinnän kehittäminen	Panostetaan omaan videotuotantoon ja erilaisiin viestintäalustoihin sekä tiivistetään yhteistyötä paikallismedian kanssa	Omien videoiden määrä, somekanavien analytiikka, yhteistyö paikallismedian kanssa (kolumnit tms.) Uudet mediaresurssit (mm. äänilogo)	Toteutettiin mediatapaaminen paikallismedian kanssa. Somekanavien trendit positiiviset (kts. teksti) Aloitettiin videotuotanto viidellä Dream Broker -videolla. Aloitettiin tekoälyn hyödyntäminen graafisen sisällön tuotannossa.
Luottamushenkilöiden ja liiton välisen viestinnän kehittäminen	Vahvistetaan mallia tiedonvälityksestä luottamushenkilöille	Sisäinen arviointi yhteistyössä luottamushenkilöiden kanssa	Yhteistyötä mm. äänestysaktiivisuus kampanjoinnissa ja uuden

	Osallistetaan luottamushenkilöitä ns. pehmeän viestinnän kampanjoissa jne.		maakuntajohtajan rekrytoinnissa. Erinäisiä yksittäisiä keskusteluja mm. hallituksen eri jäsenten kanssa esimerkiksi yhteistyökumppan uuksista, mutta suunnitelmallista ja yhdessä toteutettua sisäistä arviointia ei tehty.

Taulukko 16. Kainuun liiton maineyön, aluemarkkinoinnin ja viestinnän tehtävät, painopisteet 2023, mittarit ja toteuma

6.7 Edunajaminen ja yhteistyö

EDUNAJAMINEN JA YHTEISTYÖ			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Kainuun tavoitteellinen edunajaminen ja vaikuttaminen	Henkilötason yhteyksien ja Kainuuseen kohdistuvien vaikuttajavierailujen lisääminen	Vaikuttajavierailujen määrä	Alkuvuoden aikana kuusi ministeritapaamista Teamsillä ja vaalipiirin alueella. Lisäksi useita yhteiskuntavaikuttajien vierailuja ja tapaamisia Kainuussa.
Maakunnallinen poliittinen edunajaminen	Erityistavoitteena on vaikuttaa tulevan hallituksen hallitusohjelmaan Kainuun sekä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien keskeisten tavoitteiden mukaisesti	Onnistuneet hallitusohjelmakirjaukset	Pohjoisen ohjelma ja Itäisen Suomen kehittämissuunnitelman jatkaminen kirjattiin hallitusohjelmaan
Edunajamisen valmistelu ja yhteistyö maakunnassa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien kanssa yhteistyö ja vuorovaikutus operatiivisessa edunajamisessa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien palaute onnistumisesta	Toteutunut jatkuvana toimintana
Kainuun intressien mukainen vaikuttaminen päätöksentekoon	Budjettiesitysten ja investointihankkeiden aktiivinen edistäminen	Myönteiset budjettihankkeet ja rahoitusratkaisut	Kainuulle tärkeitä budjettipäätöksiä olivat esimerkiksi maakuntalentojen turvaaminen ja perusväylänpidon rahoituksen korottaminen vuodelle 2024
Vaikuttaminen Kainuun osaavan työvoiman saatavuuden turvaamisesta ja investointien edistämistä	Vaikutetaan toisen asteen, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksen laajentamiseen ja investointien varmistamiseen	Toisen ja korkeasteen koulutustarjonnan laajentaminen Kainuussa, investointeja turvaavat ratkaisut, EU:n rakenne-	Kajaanin ammattikorkeakoululle myönnettiin alkuvuodesta 2023 uusi ensihoitaja (AMK)-tutkintonomikettä koskeva koulutusvastuu

koskevaan päätöksen-tekoon	Kainuuseen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen erityisaseman turvaamiseen tulevalla EU:n rakennerahasto-kaudella	rahastokauden ja aluekehittämisen päätöksen linjaukset myönteisiä Itä- ja Pohjois-Suomelle	
Kainuun saavutettavuus	Matka- ja kuljetusketjujen sujuvuus paranevat	Matkaketjuja ja logistiikkaa koskevat myönteiset päätökset ja toimenpiteet	Hallitusohjelmaan kirjattiin Kainuun sisäistä ja ulkoista saavutettavuutta edistäviä investointeja ja toimenpiteitä. Väyläviraston väyläverkon investointiohjelmaluonnoksessa (2023) esitettiin investointeja, joilla olisi myönteinen vaikutus mm. kuljetusketjujen sujuvuuteen. Edelleen ohjelman ulkopuolelle on jäänyt tärkeitä liikenneinvestointitarpeita. Oulu-Kontiomäki -radan uudet liikennepaikat hankkeessa valmistui v. 2023 Paltamoon Kuusikkoniemen liikennepaikka. Kontiomäki-Pesiökylä -radan perusparannus, Pesiökylän raakapuun kuormauspaikka ja maantien 8950 Joukokyläntie parantaminen välillä Pesiönrannatie-valtatie 5 hankekokonaisuus on käynnissä ja valmistuu v. 2024. Väylävirasto on laatinut vuosien 2022–2023 aikana Savon ja Karjalan ratoja koskevat kehittämisselvitykset lukuun ottamatta Savon radalla Kuopio-Iisalmi yhteysväliä. POP ELY:n Liikennevastuualueen toimesta laadittu Valtatie 5 Kajaani-Kuusamo kehittämisselvitys valmistui. Julkisen liikenteen linja-autokokeilu käynnistyi Suomussalmi-Puolanka-Oulu välillä.
Kainuun ulkoinen saavutettavuus	Kainuun lentoliikenneyhteyksien markkinaehtoinen jatkuminen	Kainuun lentoliikennettä koskevat myönteiset päätökset ja toimenpiteet	Osallistuttiin lentoliikenteen yhteistyökokouksiin. Vuoden 2023 lentoliikenteen ostoliikennejakso päättyy huhtikuun 2024 lopussa. Siihen mennessä markkinaehtoista lentoliikennettä ei ole mahdollista järjestää. Kajaanin kenttä on ostoliikenteen

			piirissä olleista maakuntakentistä lähimpänä markkinaehtoista lentoliikennettä. Traficom käynnisti lokakuussa 2023 ostoliikenteen kilpailutuksen aikavälille 29.04.2024-28.03.2026. Lentoliikenteen tulevaisuus Pohjois-Suomessa -hankkeessa alueen (Oulun, Kajaanin ja Kuusamon lentoasemien vaikutusalue) päättäjät ja toimijat ovat saaneet ajantasaista tietoa lentoliikenteen kehittymisestä ja merkityksestä edunajamisen tueksi.

Taulukko 17. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät sekä edunvalvonta liikenneasioissa, painopisteet 2023, mittarit ja toteuma

6.8 Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen edunajamisen yhteistyö			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Kainuun sekä Itä- ja Pohjois-Suomen tavoitteiden edistäminen EU:n päätöksenteossa	Aktiivinen edunvalvonta EU:n koheesio- ja aluepolitiikassa, ilmasto-, energia- ja ympäristökysymyksissä sekä liikennepolitiikassa.	Itä- ja Pohjois-Suomen näkökohtien huomioiminen EU:n poliitikkojen valmistelussa	Suomen tavoitteissa EU:n koheesio- ja aluepolitiikassa (EU/41/2024-VNK-1) painotetaan koheesiovarojen jakautumista vaikuttavasti, mikä voi uhata Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasemaa, mutta toisaalta painotetaan IP alueen merkitystä koko Euroopan turvallisuudelle.
Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva yhteistyö lähialueiden kanssa			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Kansainvälisten yhteistyörakenteiden hyödyntäminen	Toiminnan strateginen uudelleen suuntaaminen yhdessä verkostoon kuuluvien kumppaneiden kanssa	Päivitetyt yhteistyösuunnitelmat	Kansainvälistymistä on suunnattu uudelleen, hyödynnetään "läntisen Barentsin" yhteistyörakenteita, EU:n Interreg-ohjelmia ulkorajaohjelmien

			(Kolarctic ja Karelia CBC) sijaan.
EU-tason verkostojen toiminta			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Vaikuttaminen tulevaan EU:n alue- ja koheesio-politiikkaan	Osallistuminen syksyllä 2022 käynnistyneeseen OECD:n tutkimushankkeeseen Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa osana NSPA-verkostoa.	Käyttöön saatu uusi tieto hyödynnettäväksi Kainuun edunajamisessa	OECD:n NSPA tutkimus valmistuu syksyllä 2024, se tuottaa argumentteja EU:n koheesio-politiikan edunajamiseen.
Kansainvälisten rahoitusohjelmien toteuttaminen			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Osallistuminen rahoitusohjelmien toimeenpanoon	Kainuussa käytettävissä oleviin rahoitusohjelmiin perustuvan ohjelma- ja hankeyhteistyön jatkaminen	Kainuuseen saadut hankkeet, rahoitus ja aktiivisten kainuulaisten hanketoteuttajien määrä	Interreg-rahoitteisten hankkeiden käynnistyminen (mm. Interreg Eurooppa, NPA- ja Aurora-hankkeet).
Kainuun aseman varmistaminen muuttuneessa toimintaympäristössä ja rahoitus-tilanteessa	Itärajan maakuntien kanssa toteutettava edunajaminen uuden toimintamallin aikaan saamiseksi ja Karelia CBC – ohjelmalle varattujen EAKR- ja kansallisten varojen käyttöön saamiseksi. Pyritään saamaan Kainuu mukaan Aurora-ohjelmaan.	Karelia CBC – ohjelmalle varattujen EAKR- ja kansallisten varojen uudelleen kohdentaminen siten, että varat ovat kainuulaisten toimijoiden hyödynnettävissä	Kainuu pääsi Aurora-ohjelmaan, johon siirrettiin Kolarctic ja Karelia CBC-ohjelmille varattuja EAKR- ja kansallisia varoja. Valtion vastinrahoitusta kohdennettiin 1,5 M€ Kainuulle itäisen Suomen ohjelman toimeenpanoon.
Kansainväliset hankkeet			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Hanketoiminnan aktivoiminen Kainuussa	Kainuulaisten toimijoiden aktivoiminen hyödyntämään EU:n erillisrahoitus-kanavia mm. tiedotuksellisin keinoin. Yhtenä kanavana tähän toimii Europe Direct.	Kainuuseen saadut hankkeet, rahoitus ja aktiivisten kainuulaisten hanketoteuttajien määrä	Erityisesti KAMK ja Oulun yo:n Kajaanin yo-keskus aktiivisesti hakeneet kv TKI-rahoitusta; saanto 2023: KAMK 19 kv-hanketta; yo-keskus 5 kv hanketta

Europe Direct -verkoston edustus Kainuun liitossa			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Europe Directin tiedotukselliset painopisteet	Komission painopisteinä 2023 ovat erityisesti vihreä siirtymä, Venäjän hyökkäyssodan vastaiset toimet, EU:n digitaalistrategia sekä uuden ohjelmakauden käynnistymisen viestintä.	Julkaistut ajankohtaisartikkelit, somepostaukset ja niiden kattavuus, järjestetyt tilaisuudet ja niihin osallistuneet henkilöt.	2 rahoitusinfo-webinaaria AURA-ohjelmasta, 1 Interreg Aurora ja 1 Ukraina jälleerakennus - info. Koulutus ja osaaminen -teemajulkaisu (osaamisen teemavuosi).

Taulukko 18. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2023, mittarit ja toteuma

6.9 Projektit

Alueidenkäytön vastuualueen projektit vuonna 2023

Kainuun liitto toimii alueidenkäytön vastuualueen kautta projektipartnerina Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen- ohjelmasta rahoitetussa **Viitoskäytävä – Kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke** -projektissa. Viitoskäytävä on Savon radan ja valtatie 5 muodostama Suomen itäinen aluekehittämisyöhyke etelästä Lappiin. Sen visiona on uusi elinvoimainen ja menestyvä kasvuvyöhyke, joka lisää koko Suomen hyvinvointia. Projektin toteuttamisaika on 01.09.2021-31.05.2024 ja sen pääpartneri on Pohjois-Savon liitto. Projekti eteni suunnitelmien mukaisesti vuonna 2023.

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallinnoimassa **Lentoliikenteen tulevaisuus Pohjois-Suomessa**-projektissa, jossa alueidenkäytön vastuualue on myös mukana, toteutettiin ajalla 01.11.2022-31.12.2023. Projektin toteuttamisalueen (Oulun, Kajaanin ja Kuusamon lentoasemien vaikutusalue) päättäjät ja toimijat ovat saaneet sen kautta ajantasaista tietoa lentoliikenteen kehittymisestä hankealueelta, lähialueelta ja myös kansainvälisestä näkökulmasta. Projektin avulla on voitu nostaa ja pitää lentoliikenteen kehittymistä ja merkitystä esillä eri foorumeilla. Lentoliikenteen taloudellisten vaikutusten selvitystyön tuloksilla on voitu osoittaa lentoliikenteen merkitys hankealueen talouden ja elinvoiman kehittymiselle. Projektin toimesta hankitulla mallinnus- ja simulointityökalulla voidaan arvioida lentoaseman kautta syntyviä aluetaloudellisia vaikutuksia erilaisissa skenaarioissa sekä lentojen laskentatyökalulla lentojen operatiivisia kuluja.

Alueidenkäytön vastuualue toimii partnerina myös Interreg Aurora -ohjelmasta rahoitetussa, kansainvälisessä **New North - Transport, Logistics and Security of Supply** -projektissa. Projektin toteutusaika on 01.09.2023-30.08.2026 ja sen pääpartnerina toimii Lapin liitto. Projekti pyrkii vastaamaan muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja Barentsin liikenne- ja logistiikkahankkeesta (BRTL) saatuun tietoon. Sen ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa alueen toimijoiden välistä yhteistyötä ja parantaa pohjoisen alueen liikenneyhteyksiä. Hanke järjesti mm. aloitusseminaarin ja käynnisti selvitystöitä vuonna 2023.

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen projektit vuonna 2023

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueella saatettiin alkuvuonna 2023 loppuun kaksi monivuotista kansainvälistä projektia, joiden rahoitus tuli Interreg Europe 2014–2020-ohjelmasta. Tyypillisesti Interreg Europe-projektien viimeiset kuukaudet keskittyvät seurantaan ja raportointiin, joten toimintavuonna 2023 näiden projektien osalta keskityttiin niiden maksatusprosessin loppuun saattamiseen ja hallinnolliseen sulkemiseen.

- **INNO PROVEMENT-projektin** toteuttamisaika oli 01.06.2018-31.05.2023. Projektin toiminta liittyi Industry 4.0 asioihin eli visioon siitä, miten tulevaisuudessa tuotanto toimisi asiakaslähtöisemmin, automaattisemmin, joustavammin ja nopeammin. Järjestelmien äly ohjaa automaatiota ja henkilöitä digitaalisesti. INNO PROVEMENT-projektin tavoitteena oli levittää tähän liittyviä ratkaisuja eli hyviä käytäntöjä kumppanuusalueilla. Projektin toimenpiteet on pääosin toteutettu jo vuoden 2022 aikana.
- **BRIDGES-projektin** toteuttamisaika oli 01.04.2016-31.03.2023. Projektissa keskityttiin biotalouden kehittämiseen tutkimuksen ja yritysten yhteistyötä ja mukana olevien alueiden älykkään erikoistumisen strategioiden vaikuttavuutta vahvistamalla. Toimialojen kehittämiseksi projektissa laadittiin toimintasuunnitelma. Projektin toimenpiteet on saatettu loppuun vuoden 2022 aikana.

Vuonna 2023 elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueella käynnistettiin kolme uutta kansainvälistä projektia:

- Uuden ohjelmakauden Interreg Europe-ohjelmasta rahoitettava **ZCI-projekti** (Zero Carbon Infrastructure) etsii tapoja luoda hiilivapaa liikenneinfrastruktuuri kahdeksalla hankkeeseen osallistuvalla alueella. Projektin toteuttamisaika on 28.02.2023-31.05.2027. Mukana on 8 partneria Euroopasta, pääpartneri on Ruotsista. Vuonna 2023 projektin toimenpiteisiin kuului mm. alueellisen sidosryhmätoiminnan käynnistäminen, useita etätapaamisia ja kaksi kansainvälistä vertaisoppimismatkaa partnerialueille. ZCI-projekti toteuttaa Interreg Europe-ohjelman tavoitetta ”vihreämpi Eurooppa”.
- Uuden ohjelmakauden Interreg Europe-ohjelmasta rahoitettavan **CHERRY-projektilla** (making Culture the N°1 ally of European Recovery) tuetaan kulttuuri- ja luovien alojen kykyä selviytyä COVID-kriisin jälkeen ja kehitetään näille aloille kohdistettuja strategioita ja suunnitelmia. Projektin toteuttamisaika on 01.03.2023- 31.05.2027. Mukana on 9 partneria Euroopasta, pääpartneri on Italiasta. Vuonna 2023 projektin toimenpiteisiin kuului alueellisen sidosryhmätoiminnan käynnistäminen, kolme alueellista tapaamista, useita etätapaamisia ja kaksi kansainvälistä vertaisoppimismatkaa partnerialueille. CHERRY-projekti toteuttaa Interreg-ohjelman teemaa ”sosiaalisempi Eurooppa”.
- *Interreg NPA-ohjelmasta rahoitettavan* **N-LiTe-projekti** (Literary Tourism Immersive Technology Acceleration) kehittää kirjallisuusmatkailua hyödyntäen uusia teknologioita. Projektin toteuttamisaika on 01.07.2023-30.06.2026. N-LiTe-projekti liittyy kirjallisuusmatkailuun ja sen tavoitteena on hyödyntää teknologiaa ja vauhdittaa innovaatioita työpaikkojen ja elinvoiman luomiseksi pohjoisen periferian ja arktisen alueilla. Vuonna 2023 hankkeen toimenpiteisiin kuuluivat aloitukseen liittyvät tapaamiset ja sopimukset, verkoston kokoaminen sekä virtuaalimatkailun teknologiakyselyn valmistelun tukeminen. Projektissa on 6 partneria: Kainuusta projektissa ovat mukana Kainuun liitto ja Kajaanin ammattikorkeakoulu, pääpartneri on Irlannista. Projektia valmisteltiin edellisvuonna samannimisessä, mutta erillisrahoitteisessa miniprojektissa, ja se on jatkoa aikaisemmalle Spot-Lit-projektille.

Lisäksi vastuualueella toteutettiin vuonna 2023 yksi kansainvälinen miniprojekti:

- ***Bridging Youth and Regional Development Through Dialogue -projektin*** (Interreg Aurora) tavoitteena oli löytää käytännön keinoja dialogin lisäämiseksi nuorten ja aluekehitystoimijoiden välillä ja nuorten paremmaksi osallistamiseksi alueiden kehittämisessä. Hanketta toteutettiin ajalla 01.02.-30.06.2023.

Monivuotisista, kansallisesti tai alueellisesti toteutettavista projekteista vastuualueella päättyi toimintavuoden aikana kolme ja yksi uusi käynnistyi:

- Kainuun liitto hallinnoi Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa ***Kulttuuri-Kainuu -projektia***, jonka toteuttamisaika oli 01.01.2022-31.12.2023. Projektin päämääränä oli vahvistaa maakunnan kulttuuri-toimijoiden yhteistyötä sekä tuoda lisävirtaa yhteisten toiminta- ja tuotantotapojen kehittämiseen. Projektissa kehitettiin taiteen ja kulttuurin saatavuutta ja saavutettavuutta Kainuussa, edistettiin kainuulaisten yhdenvertaista osallisuutta ja toimijuutta sekä vahvistettiin kulttuurin elinvoimaisuutta maakunnassa. Vuoden 2023 aikana projekti eteni suunnitellusti ja saavutti tavoitteensa.
- ***Kainuun aluemarkkinointihankkeessa***, jonka toteuttamisaika oli 01.06.2020-31.12.2023, kehitettiin Kainuun näkyvyyttä ja kiinnostavuutta eri kohderyhmille laatimalla kuntien kanssa yhteistyössä Kainuun brändille visuaalinen ilme, uudistettu Kainuu.fi-sivusto, tuotettu osajarekrytointiin materiaaleja sekä osallistuttu rekrytointi- ja matkamessuille sekä toteutettu aluemarkkinoinnin koulutuksia ja kampanjoita.
- ***Kainuun Investointistrategian toimeenpanon valmisteluhankkeen toteuttamisaika*** oli 01.10.2022-31.03.2023. Sen tukemana laadittiin Kainuun Investointistrategia ja valmisteltiin sen toteutusta.
- Toimintavuoden aikana käynnistettiin AKKE-rahoitteinen ***Vihreän siirtymän toimeenpanon aktivointihanke*** vauhdittamaan EU:n Green Dealin eli vihreän siirtymän mukaisia toimia ja niiden toteuttamista Kainuussa eri rahoitusohjelmien ja käytettävissä olevien tukien avulla (JTF, EAKR, ESR+ ja CAP27). Sen toteuttamisaika on 01.08.2023-31.07.2024.
- Kainuun liitto oli mukana Visit Karelian koordinoimassa ***ProLakeland -projektissa*** pienellä omavastuulla. Itä-Suomen matkailualueiden yhteistyön kehittämiseen saatiin TEM:ltä erityisohjelmärahoitus, ja vuonna 2023 siihen valmisteltiin ProLakeland2-hanke.

6.10 Henkilöstö

HENKILÖSTÖ			
Tehtävä	Painopiste 2023	Mittari	Toteuma
Henkilöstön työhyvinvoinnin säilyminen hyvällä tasolla/paraneminen	Nostetaan esille työhyvinvointia tukevia toimintoja vastuualueittain ja koko henkilöstön tasolla Työhyvinvointia tukevana toimintoina henkilöstölle tarjotaan edelleen hyvät työterveyspalvelut ja mahdollisuus kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelujen käyttöön ePassilla	Työhyvinvointiasioiden seuranta ja palaute erityisesti kehityskeskusteluissa sekä yleisillä keskusteluilla henkilöstökokouksissa	Pääsääntöisesti kehityskeskustelut käyty Henkilöstökokouksia muutettu keskustelempaan suuntaan syksystä 2023 alkaen Henkilöstöllä käytössä hyvät työterveyspalvelut ja kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelut ePassilla

Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistoimista sopiminen	Työhyvinvointikyselyn vastausten mukaisten jatkotoimenpiteiden toteuttaminen (kysely toteutettu loppusyksyllä 2022) Työhyvinvointitoimintaan osallistuu aktiivisesti koko henkilöstö. Yhdessä sovitut kehittämistoimet toteutetaan sovitussa aikataulussa. Koko henkilöstön kehittämispäivän toteuttaminen alkuvuonna 2023 Työyhteisön kehittämissuunnitelman toteuttaminen (laadittu loppuvuonna 2022)	Linjatut toimenpiteet toteutuneet/ei toteutuneet Arvioidaan tavoitteiden toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa	Tavoitteita arvioitu henkilöstöraportin yhteydessä Työhyvinvointikyselyn tulosten purku- ja palautetilaisuus on pidetty koko henkilöstölle 09.01.2023 Koko henkilöstön kehittämispäivä on pidetty 06.06.2023 Purku- ja palautetilaisuudessa sekä kehittämispäivässä nostettuja teemoja on käsitelty syksyn 2023 henkilöstökokouksissa Työyhteisön kehittämissuunnitelma on laadittu ja hyväksytty maakuntahallituksen kokouksessa
Johtamis- ja toimintaprosessien selkeyttäminen	Kainuun liiton oman strategian laatiminen, jossa selkeytetään johtamis- ja toimintaprosesseja sekä priorisoidaan Kainuun liiton toimintoja	Arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa	Tavoitteita arvioitu henkilöstöraportin yhteydessä Kainuun liiton oma strategia valmistuu vuonna 2024
Vapautuvat virat ja tehtäväjärjestelyt	Toimiva työnjako suhteessa Kainuun liitolle hyväksytyihin tavoitteisiin Työn vaativuuden arvioinnit toteutetaan koko henkilöstön osalta alkuvuonna 2023 sekä tarvittaessa tehtävien muuttuessa Vapautuvien virkojen osalta selvitetään tehtävien uudelleenjärjestelytarve ottaen huomioon maakuntaohjelmassa linjatut kehittämispainotukset	Arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä sekä kehityskeskustelujen seurannassa	Tavoitteita arvioitu henkilöstöraportin yhteydessä Työn vaativuuden arvioinnit on pääsääntöisesti tehty koko henkilöstön osalta vuonna 2023 Vapautuvien virkojen osalta selvitetty tarpeet

Taulukko 19. Henkilöstö; tehtävät, tavoitteet ja mittarit

7 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1 Kainuun liiton tuloslaskelma

	TP 2023	TP 2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 617 261,45	2 617 128,00
Tuet ja avustukset	667 735,13	725 641,66
Muut toimintatuotot	127 665,82	108 599,61
TOIMINTATUOTOT	3 412 662,40	3 451 369,27
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-1 782 880,31	-1 922 841,36
- palkat ja palkkiot	-1 514 677,49	-1 598 311,72
- eläkekulut	-232 269,11	-298 490,76
- muut henkilösivukulut	-35 933,71	-26 038,88
Palvelujen ostot	-987 590,64	-969 110,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 817,16	-27 708,05
Avustukset	-89 395,52	-43 648,43
Vuokrat	-118 115,34	-115 230,43
Muut toimintakulut	-18 502,42	-15 596,34
TOIMINTAKULUT	-3 026 301,39	-3 094 134,83
TOIMINTAKATE	386 361,01	357 234,44
Rahoitustuotot ja -kulut	44,42	-10 346,26
- korkotuotot		
- muut rahoitustuotot	44,42	18,86
- korkokulut	0,00	-10 356,73
- muut rahoituskulut	0,00	-8,39
VUOSIKATE	386 405,43	346 888,18
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	386 405,43	346 888,18
Varausten ja rahastojen muutos		
Rahastojen lisäys (-)	0,00	32 000,00
Rahastojen vähennys (+)	-58 201,28	-72 604,84
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	-58 201,28	-40 604,84
Tilikauden yli-/alijäämä	444 606,71	387 493,02

Taulukko 20. Kainuun liiton tuloslaskelma

7.2 Kainuun liiton rahoituslaskelma

	TP 2023	TP 2022
Vuosikate	386 405,43	346 888,18
- Satunnaiset erät		
- Tulorahoituksen korjauserät		
-- Toiminnan rahavirta	386 405,43	346 888,18
- Investointimenot	-15 000,00	
- Rahoitusosuudet investointimenoihin		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
-- Investointien rahavirta	-15 000,00	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	371 405,43	346 888,18
- Antolainan lisäykset		
- Antolainasaamisten vähennykset		
- Antolainauksen muutokset		
- Pitkäaikaislainojen vähennys		
- Lyhytaikaisten lainojen muutos		
-- LAINAKANNAN MUUTOKSET		
- OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
- MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-251 276,67	138 839,69
-Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-199 658,54	-30 699,41
- Vaihto-omaisuuden muutos		
- Saamisten muutos	234 537,31	125 527,41
- Korottomien velkojen muutos	-286 155,44	44 011,69
--- RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-251 276,67	138 839,69
- Rahavarat 31.12.	2 384 108,39	2 263 979,63
- Rahavarat 1.1.	2 263 979,63	1 778 251,76
-- RAHAVAROJEN MUUTOS	120 128,76	485 727,87

Taulukko 21. Kainuun liiton rahoituslaskelma

7.3 Kainuun liiton tase

Kainuun liiton tase 31.12.2023 ja 31.12.2022					
	2023	2022		2023	2022
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Sijoitukset			2000 Peruspääoma	-467 268,63	-467 268,63
1208-1212 Muut osakkeet ja osuudet	874 170,89	859 170,89	Peruspääoma yht.	-467 268,63	-467 268,63
Sijoitukset yht.	874 170,89	859 170,89	2030 Kainuun tulevaisuusrahasto	-150 815,83	-209 017,11
			Muut omat rahastot yht.	-150 815,83	-209 017,11
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	874 170,89	859 170,89			
			Ed. tilikauden ylijäämä (alijaama)		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			2040 Ed. tilikauden ylijäämä (alijaama)	-1 523 810,89	-1 136 317,87
1421-1483 Vallion toimeksiannot			2050 Tilikauden ylijäämä (alijaama)		
Vallion toimeksiannot yht.	7 271 865,86	3 655 755,15	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJAAMA	-444 606,71	-387 493,02
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	7 271 865,86	3 655 755,15	OMA PÄÄOMA YHT.	-2 586 502,06	-2 200 096,63
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			2221-2225 Vallion toimeksiannot yht.	-7 271 973,80	-3 655 856,97
Saamiset			2377-2378 Muut toimeksiannot yht.	-218 966,20	-418 630,86
Lyhytaikaiset saamiset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-7 490 940,00	-4 074 487,83
Myyntisaamiset					
1730 Myyntisaamiset	16 726,00	280 847,73	VIERAS PÄÄOMA		
1782 Palkkaennakot	1 023,55	0,00	Pitkäaikainen vieras pääoma		
1814 ALV saatava	50 983,01	23 173,42	2468 Muut velat muille	0,00	-272 136,86
Muut saamiset					
1826 Siirtosaamiset muilta	5 928,30	5 177,02			
1828 Projektisaamiset	0,00	0,00	Lyhytaikainen vieras pääoma		
Siirtosaamiset yhteensä	5 928,30	5 177,02	Ostovelat		
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	74 660,86	309 198,17	2545 Ostovelat	-189 177,10	-130 734,04
			2548 Ostovelat muut	41 840,05	38 693,79
Rahat ja pankkisaamiset			Ostovelat yht.	-147 337,05	-92 040,25
1930 Rahat ja pankkisaamiset yht.	2 384 108,39	2 263 979,63	Liittymismaksut ja muut velat		
			2560 Ennakkonpidätysvelka	-56 370,53	-43 019,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	2 458 769,25	2 573 177,80	2561 Sosiaaliturvamaksuvelka	-2 231,36	-1 839,30
			2563 Ay-jäsenmaksut	-409,85	-400,04
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 604 806,00	7 088 103,84	Liittymismaksut ja muut velat yht.	-59 011,74	-45 259,03
			Siirtovelat		
			Lomapalkkajaksotus		
			2800 Lomapalkkajaksotus	-275 122,82	-278 512,87
			Lomapalkkajaksotus yht.	-275 122,82	-278 512,87
			Muut siirtovelat		
			2806 Muut siirtovelat muille	-3 007,55	-1 091,89
			2810 Saadut ennakot projektirahoitus	0,00	-82 500,00
			2830 TA-KuEL palkkaperusteinen	-35 584,16	-33 462,88
			2835 TA taloudellinen tuki	-184,33	-515,11
			2836 TA työttömyysvakuutusmaksu	-1 610,43	-1 561,27
			2837 TA tapaturmavakuutusmaksu	-860,40	-1 755,40
			2843 TT työttömyysvakuutusmaksu	-4 645,46	-4 683,82
			Muut siirtovelat yht.	-45 892,33	-125 570,37
			Siirtovelat yht.	-321 015,15	-404 083,24
			Lyhytaikainen vieras pääoma	-527 363,94	-541 382,52
			VIERAS PÄÄOMA YHT.	-527 363,94	-813 519,38
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-10 604 806,00	-7 088 103,84

Taulukko 22. Kainuun liiton tase

7.4 Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2023

JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUSLASKELMA VUODELLE 2023 v. 2021 ASUKASLUVUN PERUSTEELLA							
Kunta	Asukasluku vuonna 2020	Asukasluku vuonna 2021	Maksuosuus 2021 euroa	Maksuosuus 2022 euroa	Maksuosuus 2023 euroa	Muutos euroa	%:ia koko maksuosuudesta
Hyrnsalmi	2 199	2 139	76 885	80 306	78 563	-1 743	3,0 %
Kajaani	36 567	36 493	1 242 972	1 335 402	1 340 349	4 947	51,2 %
Kuhmo	8 042	7 928	280 008	293 688	291 187	-2 501	11,1 %
Paltamo	3 235	3 183	112 151	118 140	116 908	-1 232	4,5 %
Puolanka	2 491	2 446	87 307	90 970	89 839	-1 131	3,4 %
Ristijärvi	1 235	1 210	43 301	45 101	44 442	-659	1,7 %
Sotkamo	10 301	10 348	349 262	376 186	380 071	3 885	14,5 %
Suomussalmi	7 594	7 508	264 308	277 328	275 762	-1 566	10,5 %
Yhteensä	71 664	71 255	2 456 194	2 617 121	2 617 121		100 %

Taulukko 23. Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2023

8 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8.1 Tilinpäätöksen liitetietoja koskevat säännökset ja ohjeet

Kuntalain (410/2015) 13 luvun 113 §:ssä on säädetty kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksestä. Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa (Kuntalaki 13 luku 113 § ja Kirjanpitolaki 3 luku 2 §). Liitetiedoilla tarkoitetaan kirjanpitolain (1336/1997) 3 luvun 1 §:n 1 mom. 4 kohdan mukaan taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavia tietoja. Kunnan liitetiedoista on säännelty yksityiskohtaisemmin kuntalain nojalla annetussa asetuksessa kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä liitetiedoista (525/2020). Asetuksessa ei ole kunnan rahoituslaskelmaa koskevia liitetietovaatimuksia. Kirjanpitolain ja kuntalain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien säännösten soveltamisesta antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (Kuntalaki 13 luku 112 §). Sen antamat ohjeet ja lausunnot ohjaavat kuntien ja kuntayhtymien hyvää kirjanpitoa. Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta.

8.2 Liitetietojen ryhmittely

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleishoje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista perustuu kuntalain nojalla annettuun asetukseen (525/2020) kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista.

Kunnan tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään tilinpäätöksessä

- tilinpäätöksen laatimista
- tilinpäätöksen esittämistä
- tuloslaskelmaa
- taseen vastaavia ja vastattavia
- vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä
- henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskeviin liitetietoihin.

8.3 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

8.3.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa pysyvien vastaavien liitetiedot.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Kainuun liitolla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus: saamiset on merkitty taseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelma ja tase ovat kuntajaoston ohjeiden mukaisia. Niiden esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä.
3. Tilinpäätös ei sisällä edelliseen tilikauteen liittyviä oikaisuja.
4. Tilinpäätös on vertailukelpoinen edellisen tilikauden kanssa.
5. Tilinpäätös ei sisällä edelliseen tilikauteen kohdistuvia tuottoja, kuluja tai virheiden korjauksia.

8.3.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kainuun liiton tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta eikä ole tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin. Edellistä tilikautta koskevat tiedot ovat vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.

8.3.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet:

Kainuun liitto kuntayhtymään ei kuulu konsernia muodostavia yhteisöjä.

8.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot kuntayhtymän määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina:

LIITETIETO 6	2023	2022
Vastuualueet:		
Elinkeinot ja aluekehitys	132 619,13	172 847,72
Alueidenkäyttö	0,00	1 730,00
Hallintopalvelut	239 547,55	133 518,70
Luottamushenkilöhallinto	2 620 500,00	2 634 513,51
Projektit	419 995,72	508 759,34
YHTEENSÄ	3 412 662,40	3 451 369,27

7. Kainuun liitolla ei ole verotuloja.
8. Kainuun liitolla ei ole valtionosuustuloja.
9. Palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin:

LIITETIETO 9	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	241,94	
Muiden palvelujen ostot	987 348,70	969 110,22
YHTEENSÄ	987 590,64	969 110,22

10. Kainuun liitolla ei ole valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annettuja tukia valtuustoryhmille.
11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista.

Poiston alaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen käytetään ennalta laadittua maakuntavaltuuston 17.12.2012 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Kainuun liitolla ei ole tilivuoden 2023 aikana poiston alaista pysyvien vastaavien omaisuutta.

Poistoajat on määritelty erikseen 31.12.2012 hankittujen pysyvien vastaavien ja erikseen 01.01.2013 alkaen hankittavien pysyvien vastaavien omaisuuserien osalta.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

PYSYVIEN VASTAAVIEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOSUUNNITELMA

Poistotapa				
T= tasapoisto				
J= jäännösarvopoisto				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Poistoaika			Poistotapa
Aineettomat oikeudet				
Tietokoneohjelmistot	3		3	T
Tietokoneohjelmistot	5		3	T
Muut aineettomat oikeudet	5		5	T
Muut pitkävaikutteiset menot				
Perustamis- ja järjestelymenot	5		3	T
Tutkimus- ja kehittämismenot	3		3	T
Vuokrahuoneistojen perusparannukset	5		3	T
Vuokrahuoneistojen perusparannukset	10		3	T
Muut pitkävaikutteiset menot	5		3	T
Ennakkomaksut	ei poistoa		ei poistoa	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	ei poistoa		ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Asuinrakennukset				T
Sairaalarakennukset				T
Hallinto- ja toimistorakennukset				T
Huolto- yms. Rakennukset				T
Kehitysvammahuollon rakennukset				T
Vapaa-ajan rakennukset				T
Muut rakennukset ja rakennelmat				T
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Puhelinkeskukset ja telailaitteet				T
Kulunvalvonta ja -ohjauslaitteet				T
Muut kiinteät laitteet				T
Muut kiinteät laitteet				T
Muut kiinteät laitteet				T
Muut kiinteät laitteet (paikoitukset, käytetty aiemmin) (20)				T
Kuljetusvälineet				
Henkilö- ja pakettiautot				T
Trukit ja vaunut				T
Lääkintälaitteet				
Röntgenlaitteet				T
Röntgenlaitteet				T
Röntgenlaitteet				T
Laboratoriolaitteet				T
Laboratoriolaitteet				T
Laboratoriolaitteet				T
Muut lääkintälaitteet				T
Muut lääkintälaitteet				T
Muut lääkintälaitteet				T
Muut lääkintälaitteet				T
Koneet ja kalusto				
ATK -laitteet ja toimistotarvikkeet				T
ATK -laitteet ja toimistotarvikkeet				T
Muut koneet, laitteet ja kalusto				T
Muut koneet, laitteet ja kalusto				T
Muut koneet, laitteet ja kalusto				T
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	ei poistoa		ei poistoa	
Taide- ja arvoesineet	ei poistoa		ei poistoa	
Keskeneräiset työt	ei poistoa		ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet	ei poistoa		ei poistoa	

Kainuun liitolla ei ole ollut tilivuoden 2023 aikana investointeja eikä poistonalaista pysyvien vastaavien omaisuutta.

12. Kainuun liiton tuottoihin ja kuluihin ei sisälly pakollisten varausten muutoksia.
13. Muihin tuottoihin ja kuluihin ei sisälly olennaisia pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittoja ja -tappioita.
14. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyviä eriä ei ole.
15. Kainuun liiton korkotuotot ja peruspääoman korkotuotot:
Peruspääoman korot ja pääomien korkotuotot jaoteltuna jäsenkunnittain on esitelty myöhemmin liitetietojen kohdan 33 taulukoissa. Vuoden 2023 osalta kunnille maksetaan peruspääoman korkoja.
16. Kainuun liitolla ei ole poistoerojen muutoksia.

8.5 Tasetta koskevat liitetiedot

8.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kainuun liitto ei ole laskenut liikkeelle lainoja, eikä ole siten aktivoinut laskemisesta aiheutuneita kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia.
18. Kainuun liitto ei ole tehnyt arvonorotuksia.
19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

PYSYVÄT VASTAAVAT

LIITETIETO 19

	Aineelliset hyödykkeet		
	Sijoitukset	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	859 170,89	0,00	859 170,89
Lisäykset tilikauden aikana	15 000,00	0,00	
Rahoitusosuudet tilikaudelle	0,00	0,00	
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	
Tilikauden poisto	0,00	0,00	
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12.	874 170,89	0,00	874 170,89
Arvonkorotukset	0,00	0,00	
Valmis käyttöomaisuus	874 170,89	0,00	874 170,89
Keskeneräinen käyttöomaisuus	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	874 170,89	0,00	874 170,89
Olellaiset lisäpoistot	0,00	0,00	
Käyttöomaisuus yhteensä 31.12.	874 170,89	0,00	874 170,89

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20. Kainuun liitolla ei ole määrääviä omistusosuuksia tytäryhteisöissä, yhdistyksissä ja säätiöissä.
21. Kainuun liitto kuntayhtymä ei ole jäsenenä muissa kuntayhtymissä.
22. Kainuun liitolla ei ole yhteisyhteisöjä eikä omistusyhteisyhteisöjä.

23. Tiedot pitkä- ja lyhytaikaisista saamisista:

LIITETIETO 23	31.12.2023	31.12.2022
Lyhytaikaiset saamiset		
Muilta:		
Myyntisaamiset, muut	16 726,00	280 847,73
Muut saamiset, ALV-saamiset verovirastolta,	52 006,56	23 173,42
Muut siirtosaamiset	5 928,30	5 177,02
Ennakkomenot	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	74 660,86	309 198,17

Kainuun liitolla ei ole pitkäaikaisia saamisia.

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät:

LIITETIETO 24	31.12.2023	31.12.2022
SIIRTOSAAMISTEN OLENNAISET ERÄT		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:		
Projektisaamiset	0,00	0,00
Kela, työpaikkaterveydenhuollon korvaus	5 928,30	5 175,60
Muut siirtosaamiset yhteensä	0,00	1,42
Ennakkomenot		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	5 928,30	5 177,02

8.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

LIITETIETO 25	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma 1.1.	467 268,63	467 268,63
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	467 268,63	467 268,63
Muut omat rahastot 1.1.	209 017,11	49 621,95
Lisäykset tilikaudella	0,00	232 000,00
Vähennykset tilikaudella	-58 201,28	-72 604,84
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	150 815,83	209 017,11
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 136 317,87	1 281 389,16
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 523 810,89	1 136 317,87
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	444 606,71	387 493,02
Oma pääoma yhteensä 31.12.	2 586 502,06	2 200 096,63

PERUSPÄÄOMA 31.12.2023		
Kunta	Kainuun liitto	%-osuus
Hyrnsalmi	17 377,08	3,72
Kajaani	228 419,35	48,88
Kuhmo	58 124,48	12,44
Paltamo	21 489,10	4,60
Puolanka	18 820,03	4,03
Ristijärvi	8 813,69	1,89
Sotkamo	56 185,32	12,02
Suomussalmi	58 039,57	12,42
	467 268,63	100,00

MUUT OMAT RAHASTOT		
201516 Kainuun tulevaisuusrahasto	Alkusaldo	-209 017,11
Illume Oy		8 750,00
Kähkönen/Kinnunen		3 234,48
Pohjois-Suomen matkailu ja kehittämisyhdistys ry		3 000,00
Sotkamon kunta		11 765,00
NTRNZ Media Oy		17 826,80
Vähäsarja Liisa		3 500,00
Image club Oy		9 000,00
Utajärven Kotiseutuyhdistys ry		1 125,00
Saldo 31.12.		-150 815,83

26. Erittely poistoeroista: Kainuun liitto ei ole verotussyistä kirjannut poistoeroa.
 27. Kainuun liitolla ei ole pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvia velkoja.
 28. Kainuun liitto ei ole laskenut liikkeelle joukkovelkakirjalainoja.
 29. Kainuun liitolla ei ole pakollisia varauksia.
 30. Pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen erittely:

LIITETIETO 30	31.12.2023	31.12.2022
Lyhytaikaiset velat:		
Muulle:		
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	147 337,05	92 040,25
Muut velat	59 011,74	45 259,03
Siirtovelat	321 015,15	404 083,24
YHTEENSÄ	527 363,94	541 382,52

31. Kainuun liitolla ei ole sekkililimiittiä.
 32. Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin:

LIITETIETO 32	31.12.2023	31.12.2022
Ennakkopidätysvelka	56 370,53	43 019,69
Sosiaaliturvamaksuvelka	2 231,36	1 839,30
Ay-jäsenmaksut	409,85	400,04
YHTEENSÄ	59 011,74	45 259,03

33. Siirtovelkojen olennaiset erät

LIITETIETO 33	31.12.2023	31.12.2022
Kainuun liiton jäsenkunnat, peruspääoman korot		
Lomapalkkavelka	275 122,82	278 512,87
Muut siirtovelat yhteensä	45 892,33	125 570,37
Yhteensä	321 015,15	404 083,24

Pääomien korkotuotot jaoteltuna jäsenkunnittain

Jäsenkunnat	Peruspääoma 31.12.2023	%-osuus	Korko 2023 1,24	Korko 2022 -0,28
Hyrnsalmi	17 377,08	3,72	214,95	-49,18
Kajaani	228 419,35	48,88	2 825,55	-646,43
Kuhmo	58 124,48	12,44	719,00	-164,49
Paltamo	21 489,11	4,60	265,82	-60,81
Puolanka	18 820,03	4,03	232,80	-53,26
Ristijärvi	8 813,69	1,89	109,03	-24,94
Sotkamo	56 185,32	12,02	695,01	-159,00
Suomussalmi	58 039,57	12,42	717,95	-164,25
Yhteensä	467 268,63	100,00	5 780,11	-1 322,37

8.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34. Kainuun liitto ei ole pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut omaisuutta velkojen vakuudeksi.
35. Kainuun liitto ei ole antanut vakuuksia muiden omien sitoumusten vakuudeksi.
36. Kainuun liitto ei ole antanut samaan konserniin kuuluville yhteisöjen puolesta vakuuksia.
37. Kainuun liitolla ei ole muita annettuja vakuuksia.
38. Vuokravastuut (leasing/Quadient, Siemens ja Danske Finance), tilanne 31.12.2023

LIITETIETO 38	Päätymispäivä	Vuoden sisällä erääntyvät vastuut	1-5 vuoden kuluttua erääntyvät vastuut	Yhteensä
Quadient postimaksukone	1.10.2026	948,00	1 896,00	2 844,00
Toshiba e -STUDIO6516AC, väritoimikone	31.12.2024	2 028,00	0,00	2 028,00
Yealink A30 Teams Collaboratio	31.12.2026	588,00	1 176,00	1 764,00
Tietokone leasingit 1304829001	31.1.2024	1 404,60	0,00	1 404,60
Tietokone leasingit 1323608001	31.3.2026	3 430,32	4 287,90	7 718,22
Tietokone leasingit 1363035001	31.5.2024	404,60	0,00	404,60
Tietokone leasingit 1393434001	28.2.2025	1 333,68	222,28	1 555,96
Yhteensä		10 137,20	7 582,18	17 719,38

39. Kainuun liitto ei ole antanut vastuusitoumuksia samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.
40. Kainuun liitto ei ole antanut muita vastuusitoumuksia.

41. Kainuun liitolla ei ole muita kuntayhtymää koskevia taseen ulkopuolisia järjestelyjä esimerkiksi kuntayhtymän taloudellisia sopimusvastuita.

8.7 Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Kainuun liitolla ei ole esitettäviä ympäristöasioita.

8.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä vastuualueittain

LIITETIETO 42	31.12.2023			31.12.2022		
	Vakituinen	Määräaik.	Yhteensä	Vakituinen	Määräaik.	Yhteensä
Vastuualue						
Elinkeinot ja aluekehitys	8	4	12	7	5	12
Alueidenkäyttö	4	0	4	3	1	4
Hallintopalvelut	8	2	10	8	1	9
Yhteensä	20	6	26	18	7	25

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut ovat seuraavat:

LIITETIETO 43, Henkilöstökulut	2023	2022
Palkat ja palkkiot	1 514 677,49	1 598 311,72
Eläkekulut	232 269,11	298 490,76
Muut henkilöstösivukulut	35 933,71	26 038,88
Henkilöstösivukulut yhteensä	268 202,82	324 529,64
Henkilöstökulut yhteensä	1 782 880,31	1 922 841,36

44. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut:

LIITETIETO 44	2023	2022
Kainuun Kokoomus ry.	2 119,50	2 246,25
Kainuun Vasemmisto ry.	2 934,00	3 485,00
KD Oulun piiri Kainuun järjestö	78,00	91,00
Kainuun Vihreät ry.	1 268,50	1 281,00
Kajaanin Perussuomalaiset	252,00	384,00
Kajaanin Seudun Perussuomalaiset	512,00	490,50
Kajaanin Sosiaalidemokraatit	339,00	478,00
Keskusta Kainuun piiri	5 846,26	7 930,50
Kuhmon Perussuomalaiset	629,00	856,25
Oulun Sosiaalidemokraattien piiri	1 220,00	1 427,00
Sotkamon Perussuomalaiset	58,50	91,00
Paltamon Perussuomalaiset ry	153,00	182,00
Ylä-Kainuun perussuomalaiset	536,25	331,50
Suomen Keskustan Suomussalmen paikallisjärjestö ry	117,00	136,50
Yhteensä	16 063,01	19 410,50

45. Tilintarkastajan palkkiot

LIITETIETO 45	2023	2022
(KPMG Oy Ab)		
Lakisääteinen tilintarkastus	6 662,50	24 603,50
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut tilintarkastuspalkkiot		
YHTEENSÄ	6 662,50	24 603,50

46. Omistuksia muissa yhteisöissä

Kainuun liitolla oli KaiCell Fibers Oy:n osakkeita 31.12.2023 12,48 %. Vuonna 2020 KaiCell Fibers Oy järjesti suunnatun osakeannin, johon myös Kainuun liitto osallistui merkitsemällä 1. päätöksen mukaisesti 15 000 eurolla 30 000 osaketta (maksettu 01.11.2020 mennessä) ja toisen päätöksen mukaisesti 15 000 eurolla 30 000 osaketta (maksettu 11.01.2023).

Muu intressitahoa koskeva tieto

Ei ollut.

LUETTELOT JA SELVITYKSET

4.1 Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja säilytysmuoto

		Säilytysmuoto
Pääkirjanpito	Päiväkirja	sähköinenarkisto
	Pääkirja	sähköinenarkisto
Osakirjanpidot	Palkkakirjanpito:	
	- ansioerittely	sähköinenarkisto
	- palkkalaskelmat	sähköinenarkisto
	vuosilistaus verottajalle	sähköinenarkisto
	Ostoreskontra:	
	- toimittajat, avoimet erät	sähköinenarkisto
	Myyntireskontra:	
	- asiakkaat, avoimet erät	sähköinenarkisto
	Varastokirjanpitojärjestelmä:	
	- inventaarioluettelo	sähköinenarkisto
Käyttöomaisuus-		
kirjanpito	Tapahtumaluettelo	sähköinenarkisto
	Poistoluettelo	sähköinenarkisto
Tilinpäätös	Tase-erittelykirjat	sidottu kirja

Käytetyt tosittelajit 2022	
Tlaji	Nimi
10	Kassatositteet
30	Pankkitositteet
31	Salaiset ostolaskut P2P
32	Ostolaskut P2P
33	Ostolaskut muista järj.
34	Hyvitysten kohdistus OSRE
35	Ostolaskujen maksut
36	Ostolaskut käsin tallennetut
40	Myren viitesuoritukset
41	Myre käsintallennetut suoritukset
42	Intime yleislaskutus
44	Intime Web-laskutus hetilasku
46	Viitesuoritukset/Perintätsto
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistus
48	Sopimuslaskutus
49	Korkolaskut
59	Konvertoidut avoimet laskut
63	eMemo Payments Aico
70	Sisäiset laskut
77	SIS Web-muistiotositteet
78	Sis.laskutus Intime/P2P
80	Web-muistiotosite
81	Käsinkirjatut muistiotositteet
82	Matkalaskut M2
83	Yleismuistiot MYRE
84	Palkkatositteet
85	Luottotappiot
86	Hyvitysten kohdistus MYRE
87	Sumu-poistot
88	Käyttöomaisuuden luovutukset
89	Poistoeron muutokset
90	Vyörytykset
91	Kirjanpidon laskennalliset
92	Kirjanpidon automaattikirjaukset
93	Sisäisenlaskennan laskennalli
94	Sisäisenlaskennan automaattik
95	Jaksotukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennallin
98	Sisäisenlaskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos laske
T1	Tilinpäätösarvio

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Kainuun maakuntahallitus

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kajaanissa ____/____ 2024

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

_____
Antti Kääriäinen
KHT tilintarkastaja

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023 on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITE 1: HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Luottamushenkilöhallinto

Maakuntavaltuusto 13.09.2021 alkaen	
Arffman Valtteri	Kajaani
Enroth Paavo	Kajaani
Hatva Teuvo	Kajaani
Heikkinen Aila	Kuhmo
Hekkala Heikki	Kajaani
Huotari Riikka	Sotkamo
Immonen Marjatta	Kajaani
Kangasharju Marjo	Kajaani
Karjalainen Tuukka	Kajaani
Karppinen Veli-Matti	Kajaani
Kemppainen Tuovi	Suomussalmi
Keränen Silja	Kajaani
Korhonen Hannu	Sotkamo
Korhonen Mari	Ristijärvi
Kortelainen Juha, I vpj.	Hyrnsalmi
Korvajärvi Tuula	Paltamo
Kuvaja Karoliina	Kajaani
Kyllönen Jaakko	Kuhmo
Kyllönen Sari 02.10.2023 saakka Hakkarainen Peppiina 02.10.2023 alkaen	Kajaani
Liikanen Anu 10.08.2023 saakka Moilanen Mia 18.10.2023 alkaen	Puolanka
Lämpsä Jouni	Kajaani
Nykänen Kati	Hyrnsalmi
Pakkala-Juntunen Sanna	Kajaani
Partanen Minna	Kajaani
Polvinen Mikko, pj.	Kuhmo
Pyykkönen Jari-Pekka	Paltamo
Pääkkönen Matti	Kuhmo
Pöllänen Tuija	Kajaani
Rajala Seppo	Puolanka
Seppänen Juhani, II vpj.	Suomussalmi
Sorvari Yrjö	Sotkamo
Sotala Anssi 20.09.2023 saakka Oikarinen Paavo 20.09.2023 alkaen	Ristijärvi
Säkkinen Timo	Suomussalmi
Toivanen Pinja	Sotkamo
Veteläinen Milla	Suomussalmi
Malinen Pentti	Kainuun liitto
Halonen Paula, siht.	Kainuun liitto

Maakuntahallitus 13.09.2021 alkaen	
Aavakare Eila, I vpj.	Kajaani
Heikkinen Salla	Ristijärvi
Huttu-Juntunen Terttu	Suomussalmi
Kaikkonen Vesa	Kajaani
Kemppainen Esa	Hyrnsalmi
Oikarinen Markku, II vpj.	Kajaani
Rautiainen Esko 05.04.2023 saakka Haapala Toni 05.04.2023 alkaen	Puolanka
Rimpiläinen Anni	Kajaani
Saastamoinen Jyri	Paltamo
Seppänen Sakari, pj.	Sotkamo
Tervonen Miariikka	Kajaani
Vilén Seppo	Kuhmo
Malinen Pentti	Kainuun liitto
Halonen Paula. siht.	Kainuun liitto

Tarkastuslautakunta 13.09.2021 alkaen	
Hekkala Heikki	Kajaani
Karjalainen Tuukka	Kajaani
Karppinen Veli-Matti	Kajaani
Keränen Silja, pj.	Kajaani
Korvajärvi Tuula, vpj.	Paltamo
Pakkala-Juntunen Sanna	Kajaani
Pyykkönen Jari-Pekka	Paltamo
Halonen Paula, siht.	Kainuun liitto

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) 11.10.2021 alkaen	
Seppänen Sakari, pj.	Sotkamo
Kemppainen Esa	Hyrnsalmi
Hatva Teuvo, II vpj. 20.03.2023	Kajaani
Polvinen Mikko	Kuhmo
Karjalainen Anita	Paltamo
Rajala Seppo	Puolanka
Heikkinen Salla	Ristijärvi
Komulainen Jani	Sotkamo
Niemelä Anniina	Suomussalmi
Korhonen Jaana, I vpj.	Kainuun ELY-keskus
Knuutinen Pekka	Kainuun ELY-keskus
Myllyoja Sari	Kainuun ELY-keskus
Loukasmäki Pasi	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Mikkonen Tuomo	Suomen Metsäkeskus
Heiskanen Miikka-Aukusti (vapaalla) Fonselius Päivi (Heiskasen sijainen)	SAK:n ammatillinen paikallisjärjestö
Törrö Tiina	STTK
Moilanen Jani	Kauppakamari/Kajaanin osasto
Tervonen Anu, III vpj.	Kainuun Yrittäjät ry
Karjalainen Markku (vapaalla) Korhonen Timo J (Karjalaisen sijainen)	MTK-Pohjois-Suomi/Kajaanin toimisto
Lyytikäinen Lasse 18.09.2023 saakka Reinikainen Raimo 18.09.2023 alkaen	Kainuun järjestöasiain neuvottelukunta

Asiantuntijat:	
Savolainen Terttu Siurua Maria (varajäseneä)	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Kostamo Katri	ProAgria Kainuu
Virtanen Vesa	Kajaanin yliopistokeskus
Kuosmanen Anu 31.12.2023 saakka Hänninen Osmo 01.01.2024 alkaen	Koulutusliikelaitos KAO
Keränen Mikko	Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy
Leppänen Risto (liikenne vastuualue) 19.12.2023 saakka Heikkinen Heino 19.12.2023 alkaen	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (liikenne vastuualue)
Tolvanen Anne 03.04.2023 saakka Kärkkäinen Katri 03.04.2023 alkaen	Luonnonvarakeskus LUKE
Malinen Pentti	Kainuun liitto
Ponnikas Jouni	Kainuun liitto
Paloniemi Oili, siht.	Kainuun liitto

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö (MYRS)	
Haverinen Matti	Kainuun ELY-keskus
Karjalainen Sanna (poissa 07.09.2022-05.03.2023), tilalla Summanen Mervi	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Koskelo Annukka	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Malinen Pentti, pj.	Kainuun liitto
Määttä Juha	Kainuun ELY-keskus
Möttönen Mari	Kainuun ELY-keskus
Paloniemi Oili, siht.	Kainuun liitto
Piirainen Verna	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Ponnikas Jouni	Kainuun liitto
Ristioja Anne	Kainuun ELY-keskus
Sukuvaara Katja (virkaavapaalla), Roman Gokkoev 14.03.2022-31.12.2023	Kainuun liitto

Johtoryhmä	
Malinen Pentti, pj.	maakuntajohtaja
Ponnikas Jouni	aluekehitysjohtaja
Halonen Paula	hallintojohtaja
Schroderus Sanna	suunnittelujohtaja
Aalto Johannes	viestintä- ja markkinointipäällikkö
Mikkonen Salli, siht.	johdon assistentti

Mainetiimi	
Aalto Johannes, pj.	Kainuun liitto
Bisi Päivi	Kainuun Sanomat
Haapalainen Sami	Puolangan kunta
Hanhela Heidi	Sotkamon kunta
Horttanainen Pekka	Kuhmon kaupunki
Hämäläinen Risto	Kajaanin kaupunki
Jansson Oiva	Ristijärven kunta
Kallunki Jonna	Kajaanin kaupunki
Karvonen Marko	Sotkamon kunta

Keränen Heimo	Hyrynsalmen kunta
Keränen Tanja	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Komulainen Minna	Kainuun liitto
Korhonen Milja	Kajaanin kaupunki
Korhonen Salla	Paltamon kunta
Kähkönen Riikka	Kuhmon kaupunki
Laukkanen Aija	Sotkamon kunta
Lindsten Terhi	Kainuun TE-keskus
Linjala Hanna	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Maaninka Jonne	Suomussalmen kunta
Makkonen Inka	Kuhmon kaupunki
Malinen Pentti	Kainuun liitto
Mikkonen Salli, siht.	Kainuun liitto
Mikkonen Tuomo	Metsäkeskus
Mäkelä Sointu	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Määttä Tytti	Kuhmon kaupunki
Oksman Birit	Kara-hanke, Kainuun Yrittäjät
Pekkala Terho	Kainuun hyvinvointialue
Piilma Pauli	Kainuun TE-keskus
Piirainen Jarkko	Kajaanin kaupunki
Pitkänen Outi	Kainuun ELY-keskus
Ponnikas Jouni	Kainuun liitto
Pursiainen Jyrki	Kainuun sote
Pöppönen Maria	Paltamon kunta
Roininen Katri	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Saastamoinen Joni	Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta KAMO
Salmensalo Aino	Kainuun TE-keskus
Tahvanainen Tuomo	Kainuun liitto
Tervonen Anu	Kainuun Yrittäjät
Vasunta Onni-Lenni	Kainuun hyvinvointialueen nuorisovaltuuston edustaja

Kansainvälisten asioiden tiimi	
Aalto Johannes	
Karppinen Paula	
Keränen Elina 01.09.2023 alkaen	
Komulainen Minna	
Malinen Pentti	
Mustonen Minna, siht.	
Nikola-Määttä Sanna	
Ponnikas Jouni	
Schroderus Sanna	
Sukuvaara Katja (virkavapaalla), Roman Gokkoev, pj. 14.03.2022-31.12.2023	
Tahvanainen Tuomo 30.09.2023 saakka	
Vilhu Eero	
Vieraat:	
Aalto Kari	Brysselin EU-toimisto

Laajennettu viestintätiimi	
Aalto Johannes, pj.	
Halonen Paula	
Komulainen Minna	
Korhonen Arja, siht.	
Malinen Pentti	
Mikkonen Salli	
Mustonen Minna	
Ponnikas Jouni	
Schroderus Sanna	
Sormunen Henna	
Sukuvaara Katja (virkavapaalla), Roman Gokkoev 14.03.2022-31.12.2023	
Törmä Teppo	
Vilhu Eero	

Viestintätiimi	
Aalto, Johannes, pj.	
Komulainen Minna	
Korhonen Arja, siht.	
Mikkonen Salli	
Mustonen Minna	
Sormunen Henna	
Sukuvaara Katja (virkavapaalla), Roman Gokkoev 14.03.2022-31.12.2023	
Törmä Teppo	
Vilhu Eero	

Hallintotiimi	
Halonen Paula, pj.	
Kokkonen Aila	
Korhonen Arja	
Kyllönen Kirsi	
Paloniemi Oili	
Mikkonen Salli	
Aalto Johannes	
Myöhänen Kari 01.05-15.09.2023	
Seppänen Mika 01.11.2023 alkaen	

Hanketiimi	
Immonen Heikki	
Juntunen Martti	
Karppinen Paula	
Komulainen Minna	
Malinen Pentti	
Paloniemi Oili, siht.	
Ponnikas Jouni, pj.	
Schroderus Sanna	
Sormunen Henna	
Sukuvaara Katja (virkavapaalla), Roman Gokkoev 14.03.2022-31.12.2023	
Vilhu Eero	

Ennakointi- ja seurantaryhmä	
Ponnikas Jouni, pj.	Kainuun liitto
Sormunen Henna, siht.	Kainuun liitto
Karppinen Paula	Kainuun liitto
Komulainen Minna	Kainuun liitto
Vilhu Eero	Kainuun liitto
Malinen Pentti	Kainuun liitto
Hämäläinen Risto	Kajaanin kaupunki (kuntien edustaja)
Keränen Heimo	Hyrynsalmen kunta (kuntien edustaja)
Laitinen Atte	Kainuun ELY-keskus
Myllyoja Sari	Kainuun ELY-keskus
Määttä Juha	Kainuun ELY-keskus
Ristioja Anne	Kainuun ELY-keskus
Piilma Pauli	Kainuun TE-toimisto
Virtanen Vesa	Kajaanin yliopistokeskus
Keränen Mikko	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Kuosmanen Anu	Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos
Pikkarainen Marita	Kainuun sote
Huovinen-Tervo Marjo	Kainuun sote
Tervonen Anu	Kainuun Yrittäjät
Leinonen Taina	Kainuun ELY-keskus
Hänninen Jonna 03.10.2023 saakka	Kainuu ennakoi -hanke, Kainuun ELY-keskus

Suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointi -työryhmä	
Karppinen Paula, pj.	Kainuun liitto
Törmä Teppo, siht.	Kainuun liitto
Kaaresvirta Juha	Sotkamon kunta (kuntien edustaja)
Hämäläinen Risto	Kajaanin kaupunki (kuntien edustaja)
Haverinen Matti	Kainuun ELY-keskus, E-vastuualue
Saastamoinen Jouko	Kainuun ELY-keskus, Y-vastuualue
Nikula Minna	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, L-vastuualue
Alavaikko Sanna	Kainuun museo
Virtanen Vesa	Kajaanin yliopistokeskus
Pikkarainen Marita	Kainuun SOTE
Haverinen Tuula	Kajaanin ammattikorkeakoulu
Karjalainen Seija	Järjestöasiain neuvottelukunta
Herukka Ilkka	Metsähallitus
Mikkonen Tuomo	Suomen Metsäkeskus

Kainuun liiton henkilöstö

Vakinainen henkilöstö

AALTO, Johannes
FM, restonomi, viestintä- ja markkinointipäällikkö

HALONEN, Paula
VT, OTK, KTM, tradenomi, hallintojohtaja

IMMONEN, Heikki
HM, EU-hankekoordinaattori

JUNTUNEN, Martti
Teknikko, maankäyttöasiantuntija

KARPPINEN, Paula
FM, aluekehityspäällikkö

KOKKONEN, Aila
Merkonomi, asianhallintasihteeri

KOMULAINEN, Minna
TKT, KTM, MMM, aluekehitysasiantuntija

KORHONEN, Arja
Tradenomi, viestintäasiantuntija

KYLLÖNEN, Kirsi
Merkonomi, palvelusihteeri

MALINEN, Pentti
FL, maakuntajohtaja

MIKKONEN, Salli
Merkonomi, johdon assistentti

MUSTONEN, Minna
Tradenomi, kansainvälisten asioiden assistentti

MYÖHÄNEN, Kari
Tekniikan AMK-tutkinto, insinööri (tietotekniikka), tietohallintopäällikkö
(01.05.-15.09.2023)

NIKOLA-MÄÄTTÄ, Sanna
Ins. (ylempi AMK) ja LitM., suunnittelija, ympäristöasiantuntija

PALONIEMI, Oili
Merkantti, EU-koordinaattori

PONNIKAS, Jouni
FT, aluekehitysjohtaja

SCHRODERUS, Sanna
FM, suunnittelujohtaja

SEPPÄNEN, Mika
Tradenomi (ohjelmistosuunnittelu), tietohallintopäällikkö (01.11.2023 alkaen)

SORMUNEN, Henna
FM, erityisasiantuntija

SUKUVAARA, Katja (virka­vapaalla)
FM, aluekehityspäällikkö

TÖRMÄ, Teppo (01.06.2023 alkaen)
FM, maankäyttöasiantuntija

VILHU, Eero
YTM, aluekehitysasiantuntija

Määräaikainen henkilöstö

GOKKOEV, Roman (14.03.2022-31.12.2023)
Filologi, vs. aluekehityspäällikkö

KERÄNEN, Elina (01.09.2023-31.12.2025)
Valtiotieteiden maisteri, tanssitaiteen kandidaatti, projektikoordinaattori

KINNUNEN, Joni (25.04.2022-31.12.2023)
Kulttuurituottaja, YAMK, projektikoordinaattori

PETROVA Tatiana (03.03.-30.06.2023)
Tradenomi, projektiasiantuntija, osa-aikaisena projektityössä

PIRKKALAINEN, Riikka (13.11.-31.12.2023)
Filosofian maisteri, erityisasiantuntija

TAHVANAINEN, Tuomo (01.05.-30.06.2023, 01.08.-30.09.2023)
Yo-merkonomi, aluekehityssuunnittelija

TÖRMÄ, Teppo (01.05.2022-31.05.2023)
Luonnontieteiden kandidaatti, harjoittelija, suunnittelija

VEIJOLA-PYYKKÖNEN, Matilda (01.08.2023-31.07.2024)
Agrologi YAMK, projektipäällikkö

LIITE 2: JULKAISULUETTELO

KAINUUN LIITTO

Julkaisuluettelo 1.1.2013 alkaen

Sarja A: virallisesti hyväksytyt julkaisut

Sarja B: selvitykset ja tutkimukset

Sarja C: hallinnolliset asiakirjat

Sarja D: monistesarja

Sarja A		
A:1	Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma eli TOTSU 2014-2015	2013
A:2	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2015-2016	2014
A:3	Kainuu-ohjelma	2014
A:4	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan selostus	2014
A:5	Kainuun 1. vaihemaakuntakaava	2015
A:6	Viestinnän linjaukset 2016–2020	2015
A:7	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2016–2017	2015
A:8	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2017 - 2018	2016
A:9	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava	2016
A:10	Kainuu-ohjelma, Maakuntasuunnitelma 2035, Maakuntaohjelma 2018–2021	2017
A:11	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma TOPSU 2019-2020 Kasvua Kainuuseen	2018
A:12	Kainuun tuulivoimamaakuntakaava	2019
A:13	Viestinnän linjaukset 2021–2024	2021
A:14	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2021-2022	2021
A:15	Kainuu-ohjelma (Maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2022–2025)	2021
A:16		
Sarja B		
B:1	Kainuu - kaunis mutta kaukana, Kainuun maakuntakuvatutkimus	2013
B:2	Kainuun skenaariot 2035 loppuraportti	2013
B:3	Kainuun ympäristöohjelma 2020	2013
B:4	Kainuun Venäjä -strategia 2020	2013
B:5	Kainuun maakuntakaavan tuulivoimaselvityksen täydennys	2013
B:6	Kainuun kaupan palveluverkkoselvitys	2013
B:7	Selvitys Kainuun biotalouden aluetalousvaikutuksista – Kainuun biotalouden aluemallinnus. (2014) Aluekehityssäätö & Helsingin yliopisto, Ruralia-Instituutti	2014
B:8	Kainuun maakuntakaavan seurantaraportti 2015	2015
B:9	Selvitys digitalisaation mahdollisuuksista Kainuussa. (Kainuun ennakoitihanke, Ramboll Management Consulting)	2015
B:10	Kainuun tuulivoimamaakuntakaava. Vaikutukset NATURA 2000-verkoston alueisiin	2015
B:11	Ekologiset yhteydet, luontomatkailu ja hiljaiset alueet Kainuun aluekehityksessä ja maakuntakaavoituksessa. ELMA-hankkeen loppuraportti	2016
B:12	Kainuun maakunnallisesti arvokkaat rakennushistorialliset kohteet	2018
B:13	Kainuun matkailustrategia 2018–2021	2018
B:14	Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelma	2018
B:15	Luonnollisesti – Kainuu, Kainuun maakuntakuvatutkimus 2017	2017
B:16	Kainuun kaivannaisstrategia 2019–2025	2019
B:17	Kainuun kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2019–2022	2019

B:18	Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan seurantaraportti	2020
B:19	Monipaikkaisuus Kainuussa	2021
B:20	Naisnäkökulmaa Kainuuseen	2021
B:21	Kainuun Venäjä -strategia 2021–2027	2021
B:22	Kainuu maakuntakuvatutkimus 2020	2021
B:23	Kainuun kulttuuriohjelma 2022–2025	2022
B:24	Kainuun yhteinen brändikäsikirja	2024
Sarja C		
C:1	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2013	2013
C:2	Kainuun liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2014 ja taloussuunnitelma 2014–2016	2013
C:3	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2014	2014
C:4	Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2015–2017 ja talousarvio 2015	2014
C:5	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2015	2015
C:6	Talous- ja toimintasuunnitelma 2016–2018 ja talousarvio 2016	2015
C:7	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2015	2016
C:8	Talous- ja toimintasuunnitelma 2017–2019 ja talousarvio 2017	2017
C:9	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2016	2017
C:10	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018–2019 ja talousarvio 2018	2017
C:11	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2017	2018
C:12	Talousarvio vuodelle 2019, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2019–2020	2018
C:13	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2018	2019
C:14	Talousarvio vuodelle 2020, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2020–2022	2019
C:15	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019	2020
C:16	Talousarvio vuodelle 2021, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2021–2023	2020
C:17	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2020	2021
C:18	Talousarvio vuodelle 2022, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2022–2024	2021
C:19	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2021	2022
C:20	Talousarvio vuodelle 2023, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2023–2025	2022
C:21	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2022	2023
Sarja D		
D:1	Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013	2013
D:2	Yhteisöllisyydellä turvallisuutta Kainuussa. Kainuun turvallisuussuunnitelma 2015–2018	2015
D:3	Vuokin reitti Vienaan toimintamalli	2017
D:4	Toisen maailmansodan sotahistoriakohteet Kainuun maakuntakaavoituksessa	2019
D:5		

Kainuun liitto
Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Puh. 040 722 0900
S-posti kirjaamo@kainuunliitto.fi
www.kainuunliitto.fi